

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ — Αρ. Φύλλου 33

23 Ιανουαρίου 1998

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. Γ2/90

Τροποποίηση αναλυτικού προγράμματος του μαθήματος «Οικιακή Οικονομία» Γυμνασίου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του Νόμου 2525/1997 (ΦΕΚ 188/τ.Α΄/23.9.97) «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».

2. Τις με αριθμό 14 και 16/1995 πράξεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

3. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο

Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Οικιακής Οιοκονομίας των Α΄ και Β΄ τάξεων του Γυμνασίου, όπου ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του Προεδρικού Διατάγματος 438/1985 (ΦΕΚ 158 τ.Α΄), αντικαθίστανται ως εξής:

1) ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας των Α΄ και Β΄ τάξεων του Γυμνασίου είναι:

Να καταστήσει το εύπλαστο άτομο της προεφηβικής και εφηβικής ηλικίας, ενεργητικό, αυτοδύναμο και υπεύθυνο, δίδοντάς του, κατά το δυνατόν, όλα τα στοιχεία που έχει ανάγκη για την ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

Συγκεκριμένα επιδιώκει να αναπτύξει το άτομο την ικανότητα της:

ορθολογιστικής οργάνωσης και διαχείρισης της οικογενειακής ζωής,

— επικοινωνίας με το περιβάλλον του και της ενδεδειγμένης κοινωνικής συμπεριφοράς,

— προσαρμογής σ' ένα διακρώς μεταβαλλόμενο σύγχρονο κόσμο,

— απόκτησης υγιεινών διατροφικών συνηθειών, καθώς και κριτηρίων σωστής επιλογής των τροφίμων, με το θρεπτικότερο και πλέον υγιεινό τρόπο,

— λειτουργικής διαμόρφωσης του χώρου κατοικίας,

— επιλογής της ενδυμασίας.

Επίσης επιδιώκει να καλλιεργήσει στο άτομο:

— το σεβασμό στα παραδοσιακά στοιχεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και στις ιδιαιτερότητες του λαού μας,

— την αισθητική και κοινωνική ευαισθησία προς το περιβάλλον,

— τη διάθεση να συμβάλλει στους γενικότερους σκοπούς του σχολείου με την εκδήλωση πρωτοβουλίας, ευρηματικότητας και κριτικής ικανότητας.

2) ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Α. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας στην Α΄ τάξη του Γυμνασίου ορίζεται ως εξής:

1η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΕΡΙΓΥΡΟΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Να δώσει στους μαθητές την ευκαιρία να κατανοήσουν το θεσμό της οικογένειας και τη σημασία του για την κοινωνία και το κράτος. Να γνωρίσουν επίσης τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικογένειας, αγροτικής και αστικής, άλλοτε και τώρα. Να κατανοήσουν, οι μαθητές το ρόλο της οικογενειακής ανατροφής και διαπαιδαγώγησης και ακόμη να αναπτύξουν κοινωνικότητα, ικανότητα για συνεργασία και συλλογική προσπάθεια και να προβληματιστούν σχετικά με τη θέση τους στην οικογένεια και στον κοινωνικό τους περίγυρο.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Η Οικογένεια	Οι μαθητές επιβάλλεται να κατανοήσουν την πολλαπλή σημασία του θεσμού της οικογένειας για μια υγιή κοινωνία και μια ευνοούμενη πολιτεία, μέσα από μια σύντομη ιστορική αναδρομή και ανάλυση του θεσμού. Να γνωρίσουν, επίσης, το θεσμό της συγγένειας, τη σημασία του για τον άνθρωπο. Έμμεσα, από το κεφάλαιο αυτό, παρέχονται στους μαθητές τα στοιχεία και οι συνθήκες ομαλής, αρμονικής ζωής στην οικογένεια. Μέσα από το κεφάλαιο αυτό πρέπει να προκύπτει η ανάγκη για υπευθυνότητα των μαθητών ως ατόμων, στα πλαίσια του οικογενειακού και συγγενικού τους περιβάλλοντος. Παρουσιάζονται εικόνες, video ή διαφάνειες σχετικά με την ιστορική εξέλιξη της οικογένειας.	α. Έννοια της οικογένειας. β. Ιστορική αναδρομή και σύντομη ανάλυση του θεσμού. γ. Η συγγένεια	Ομάδες εργασίας. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και παρουσιάζουν τις υπευθυνότητες αλλά και υποχρεώσεις των μελών της οικογένειας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. Η Ελληνική Οικογένεια	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τη φυσιογνωμία της ελληνικής οικογένειας, τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της, στην παραδοσιακή της και στη σύγχρονή της μορφή, ως αγροτική οικογένεια της υπαίθρου χώρας και ως αστική οικογένεια των μικρών και μεγάλων αστικών κέντρων. Να παρουσιαστούν στους μαθητές οι αιτίες της σύγκλισης μεταξύ αγροτικής και αστικής οικογένειας (Μ.Μ.Ε., εξάπλωση της σύγχρονης τεχνολογίας, μείωση των αποστάσεων, κ.ά.). Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές την αλλοίωση της παραδοσιακής ζωής στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στον αγροτικό χώρο.	α. Χαρακτηριστικά της Ελληνικής Οικογένειας. β. Αγροτική και Αστική Οικογένεια γ. Εξέλιξη και σημερινή τους μορφή. δ. Τάσεις σύγκλισης μεταξύ τους. ε. Αίτια της σύγκλισης.	Χωρίζονται τα παιδιά σε ομάδες και παρουσιάζουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της αγροτικής και αστικής οικογένειας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Οικογενειακή αγωγή	Οι μαθητές πρέπει να κατανοήσουν ότι οι κύριοι στόχοι της οικογενειακής αγωγής συνδέονται με την κοινωνικοποίηση και ότι για την υλοποίηση των στόχων αυτών πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι γονείς. Γι' αυτό, οι μαθητές πρέπει να γνωρίσουν τη σημασία του ρόλου αυτού, αλλά και την αναγκαιότητα, πολλές φορές, υποκατάστασης του ρόλου των γονέων. (υιοθεσία, αναδοχή, ιδρύματα). Τέλος, πρέπει να μάθουν για τα χαρακτηριστικά της οικογενειακής αγωγής, μέσα από τη διαφοροποίησή τους από εκείνα της σχολικής αγωγής.	α. Σκοποί της οικογενειακής αγωγής β. Ο ρόλος των γονέων γ. Η υποκατάσταση των γονέων. δ. Χαρακτηριστικά της οικογενειακής αγωγής. ε. Διαπροσωπικές σχέσεις	Οι μαθητές καταγράφουν τις προσωπικές τους εμπειρίες, τι έχουν μάθει από τους γονείς και άλλα συγγενικά πρόσωπα ή από ιδρύματα, όπως παιδικούς σταθμούς, σχολείο κ.λ.π. Παρουσιάζονται διαφάνειες, φωτογραφίες, αφίσες με παιδιά που ζούν σε ιδρύματα. Συνιστάται επίσκεψη σε παιδικό σταθμό, ορφανοτροφείο κ.λ.π. Θα πρέπει να δοθεί προσοχή, ώστε η υποκατάσταση των γονέων (μερική, όπως συγγενείς, παιδικοί σταθμοί ή ολική, όπως υιοθεσία, ιδρύματα κ.ά.) να παρουσιάζεται ως αναγκαία υποκατάσταση της "οικογενειακότητας" και να μη διαφοροποιείται ως σημαντικά "υποδεέστερη" της οικογενειακής αγωγής. Με παραδείγματα από τους μαθητές, εντοπίζονται οι δυσκολίες για την επίλυση προβλημάτων, που η συλλογικότητα συμβάλλει στην επίλυσή τους.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Ο Κοινωνικός Περίγυρος	Να γνωρίσουν οι μαθητές την αξία του κοινωνικού τους περίγυρου (τόσο του στενού και άμεσου, όσο και του ευρύτερου). Ακόμα, να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια της "κοινωνικότητας", δηλαδή, ότι ο άνθρωπος από τη φύση του αποτελεί κοινωνική ύπαρξη. Να γνωρίσουν τις κοινωνικές σχέσεις των ανθρώπων μέσα και έξω από την οικογένεια, όπως ήταν άλλοτε - παραδοσιακή ζωή - και όπως είναι σήμερα. Να κατανοήσουν, επίσης, οι μαθητές την έννοια της συλλογικότητας και την έννοια και αναγκαιότητα της συνεργασίας. Να μάθουν, τέλος, ποιες είναι οι συλλογικές προσπάθειες στην οικογένεια, αλλά και στην κοινότητα και ποια η σημασία και η προσφορά τους στο άτομο, την οικογένεια, την κοινότητα.	α. Συγγενείς - γείτονες και φίλοι. β. Κοινότητα (Σχολείο, Εκκλησία, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, κ.ά.): έννοια και σημασία της. γ. Κοινωνικές σχέσεις και συλλογικές προσπάθειες. δ. Επικοινωνία και προβλήματα.	Χωρίζονται οι μαθητές σε ομάδες. Παρουσιάζουν τις ανθρώπινες σχέσεις της οικογένειας της προηγούμενης γενιάς και τη σημερινή οικογένεια. Καταγράφουν τις υπάρχουσες συνεργασίες στην οικογένεια, στην τάξη.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5. Επικοινωνία και προβλήματα.	Να καταλάβουν οι μαθητές τη διαδικασία της επικοινωνίας και το ρόλο της στις ανθρώπινες σχέσεις. Να κατανοήσουν τους διάφορους τρόπους με τους οποίους επικοινωνούν οι άνθρωποι.	α. Η έννοια και η διαδικασία της επικοινωνίας. β. Η επικοινωνία και ο ρόλος της στις ανθρώπινες σχέσεις. γ. Τρόποι Επικοινωνίας. δ. Αντιμετώπιση ειδικών κοινωνικών προβλημάτων.	
6. Μορφές διαπροσωπικών σχέσεων.	Να κατανοήσουν οι μαθητές τις μορφές διαπροσωπικών σχέσεων, τη σύνδεση μεταξύ τους και τη σημασία της συμπεριφοράς στις διαπροσωπικές σχέσεις. Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία των διαπροσωπικών σχέσεων στην οικογένεια, στο σχολείο και στην κοινότητα.	Διαπροσωπικές σχέσεις : - στην οικογένεια - στο σχολείο - στην κοινότητα.	

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
7. Η κοινωνικότητα των νέων.	Να αντιληφθούν οι μαθητές τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι της ηλικίας τους και να διαμορφώσουν την προσωπικότητά τους. Να κατανοήσουν το ρόλο της συμπεριφοράς και του αλληλοσεβασμού στις διαπροσωπικές σχέσεις. Να κατανοήσουν τη σημασία της σωστής επικοινωνίας στη διατήρηση της φιλίας και να αναπτύξουν την ικανότητα να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά του καλού φίλου. Να καταλάβουν την έννοια της κοινωνικότητας και να αναπτύξουν την ικανότητα για τη δημιουργία και διατήρηση σχέσεων με το αντίθετο φύλο.	α. Η καλλιέργεια του χαρακτήρα των νεαρών ατόμων. β. Η σπουδαιότητα της συμπεριφοράς και του αλληλοσεβασμού στις διαπροσωπικές σχέσεις. γ. Η ανάπτυξη της φιλίας και τα χαρακτηριστικά του καλού φίλου. δ. Οι σχέσεις των νέων με το άλλο φύλο.	

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8. Μέσα μαζικής ενημέρωσης.	Να κατανοήσουν οι μαθητές τη θετική και αρνητική επίδραση των ΜΜΕ στο οικογενειακό περιβάλλον. Να καταλάβουν ότι η διαφήμιση είναι μορφή επικοινωνίας. Να κατανοήσουν τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργήσει η διαφήμιση στις ανθρώπινες σχέσεις και πόσο τις επηρεάζει.	α. Τύποι ενημέρωσης και η επίδρασή τους στην οικογένεια. β. Η επίδραση της διαφήμισης στην οικογενειακή ζωή.	

2η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Να αντιληφθούν οι μαθητές τη σημασία των οικονομικών πόρων και τον οικονομικό ρόλο της οικογένειας

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Οικονομικοί πόροι	Οι μαθητές πρέπει να μάθουν την άμεση σχέση που έχουν τα οικονομικά με την καθημερινή πρακτική και την καθημερινή συμπεριφορά του νοικοκυριού. Πρέπει, επίσης, να γίνει παρουσίαση των οικονομ. πόρων (παραγωγικών συντελεστών) κεφάλαιο, εργασία, φύση, πρώτες ύλες και επιχειρηματική δραστηριότητα.	α. Οικονομία και πρακτική. β. Ανάλυση των Οικονομικών πόρων.	Παρουσιάζονται παραδείγματα, πίνακες, μελέτες. Γίνεται ανάλυση των οικονομικών πόρων. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και κάνουν ανάλυση των οικονομικών πόρων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. Ο Οικονομικός Ρόλος της Οικογένειας	Να μάθουν οι μαθητές ποιος είναι ο ρόλος της οικογένειας ως οικονομικής μονάδας σε μια κοινωνία κάνοντας ιστορική αναδρομή. Να επισημανθεί ότι η οικογένεια αγοράζει αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και προσφέρει εργασία με σκοπό την απόκτηση εισοδήματος και την ικανοποίηση των αναγκών της.	Η Οικογένεια ως Οικονομική Μονάδα. (Παραγωγή - Κατανάλωση)	Παρουσιάζονται στατιστικοί πίνακες νοικοκυριού. Να ενημερωθούν για τον οικονομικό ρόλο της οικογένειας. Χωρίζονται οι μαθητές σε ομάδες και παρουσιάζουν την οικογένεια ως παραγωγό και ως καταναλωτή. Καταγράφονται υπηρεσίες που προσφέρονται στην οικογένεια από τα μέλη της και πώς μεταφράζονται σε χρήμα. Παραδείγματα (αγροτική - αστική οικογένεια).
3. Οικογενειακός Προϋπολογισμός	α. Οι μαθητές αρχικά πρέπει να κατανοήσουν τι είναι διαθέσιμο οικογενειακό εισόδημα. β. Να συζητηθεί ότι το διαθέσιμο εισόδημα μπορεί να διατεθεί είτε για κατανάλωση είτε για αποταμίευση είτε για επένδυση. γ. Να μάθουν τα οφέλη που απολαμβάνει η οικογένεια, αλλά και συνολικά όλη η οικονομία, από την αποταμίευση και την επένδυση.	α. Οικογενειακό Εισόδημα β. Αποταμίευση γ. Επενδύσεις	Να γίνει συσχετισμός αποταμίευσης και ανάπτυξης με παραδείγματα. Οι μαθητές να καταγράψουν τις προσωπικές τους προσπάθειες για αποταμίευση και επένδυση.

3η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Οι μαθητές θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβίωση, την ανάπτυξη, την υγεία και την απόδοση στην εργασία είναι η υγιεινή διατροφή. Στην ενότητα αυτή θα μάθουν για ποιους λόγους τρέφεται ο άνθρωπος και θα αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τα τρόφιμα, την ομαδοποίησή τους και τις σωστές επιλογές τροφίμων για την καθημερινή τους διατροφή.

Μ' αυτόν τον τρόπο οι μαθητές θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις και το λεξιλόγιό τους για τη διατροφή, θα αναπτύξουν κριτική σκέψη και ικανότητα, παρατηρητικότητα, υπευθυνότητα, αυτοέλεγχο και πνεύμα συνεργασίας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Τροφή και Τρόφιμα	Οι μαθητές ερευνούν τι, πόσο, πότε και πώς τρώνε οι ίδιοι και οι άλλοι. Με τον τρόπο αυτόν εξοικειώνονται όχι μόνο με τα τρόφιμα, αλλά και με τη μεθοδολογία της έρευνας. Συνειδητο-ποιούν πως η διατροφή των ανθρώπων και των λαών συμβάλλει στην ευημερία της ανθρωπότητας. Παροτρύνονται να περιορίζουν τις επιθυμίες τους για επιβλαβή τρόφιμα και να παίρνουν σωστές αποφάσεις για τη διασφάλιση της υγείας τους.	α. Τροφή - τρόφιμα: Ορισμός. β. Η αναγκαιότητα της τροφής. γ. Επιθυμία, θέληση και λήψη αποφάσεων για σωστές συνήθειες διατροφής.	Ενδείκνυται να παρουσιάζονται τρόφιμα ή ομοιώματά τους. Επίσκεψη σε λαϊκή αγορά, εργοστάσιο, συνεταιρισμό τροφίμων κ.λ.π.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. Ομάδες Τροφίμων.	Οι μαθητές με τις προσωπικές τους εμπειρίες, αλλά και τις νέες γνώσεις που περιέχονται στο κεφάλαιο αυτό, μαθαίνουν να αυτενεργούν και να συνδέουν τη σωματική και ψυχική τους κατάσταση με τις διατροφικές τους επιλογές. Μαθαίνουν να εφαρμόζουν ισορροπημένη καθημερινή διατροφή με την ποικιλία και αλληλοσυμπλήρωση τροφίμων διαφορετικών ομάδων.	α. Ομαδοποίηση τροφίμων. "Οδηγός Διατροφής". - Ομάδα γάλακτος. - Ομάδα φρούτων και χορταρικών. - Ομάδα δημητριακών. - Ομάδα κρέατος. - Ομάδα λιπών και ελαίων. β. Ομάδες τροφίμων. Ισοδυναμία τροφίμων -Ισοδύναμο.	Ασκούνται με ειδικά λογισμικά πακέτα. Συνιστώνται οι ερωτήσεις κρίσης και η χρήση εποπτικών μέσων. Παρουσίαση τροφίμων και ομοιωμάτων τους. Οι μαθητές χωρίζονται σε τόσες ομάδες όσες και οι ομάδες τροφίμων και προετοιμάζονται για αντιπαράθεση σχετικά με τα μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα των ομάδων τροφών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Ομάδα Γάλακτος.	Οι μαθητές αποκτούν απαραίτητες ειδικές γνώσεις για το γάλα και τα προϊόντα του. Συγκρίνουν, κατατάσσουν και επιλέγουν τα πλέον ωφέλιμα από αυτά. Συνεργάζονται, εξοικειώνονται με την τεχνολογία και τα επαγγέλματα που έχουν σχέση με αυτή την ομάδα. Αναπτύσσουν δημιουργική και κριτική σκέψη και μαθαίνουν να παίρνουν πρωτοβουλίες.	α. Γάλα: Ορισμοί. - Σύσταση του γάλακτος. - Μορφές και προδιαγραφές του γάλακτος στην αγορά. - Προϊόντα γάλακτος και θρεπτική αξία. - Ισοδυναμία και αντικαταστάσεις του γάλακτος με άλλα τρόφιμα της ίδιας ομάδας. - Ανάγκες κατά ηλικία και κατάσταση. β. Τρόπος διατήρησης και συντήρησης του γάλακτος και των προϊόντων του. γ. Ειδικές οδηγίες για τον καταναλωτή. δ. Απλές παρασκευές με τρόφιμα αυτής της ομάδας.	Παραδείγματα δημιουργικής εργασίας: ο κάθε μαθητής να καταγράψει τι γράφουν οι συσκευασίες των τροφίμων γάλακτος, να συγκρίνει και να παρουσιάσει στην τάξη εικόνες, διαφάνειες και τρόφιμα. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας. Η ομάδα παιδιών καταγράφει τα πλεονεκτήματα και οι άλλες ομάδες τα τυχόν μειονεκτήματα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Φρούτα και χορταρικά.	Οι μαθητές αποκτούν ειδικές γνώσεις για τα φρούτα και τα χορταρικά, οι οποίες θα τους βοηθήσουν να βελτιώσουν τις προσωπικές και οικογενειακές διατροφικές τους επιλογές. Μαθαίνουν για τα επαγγέλματα που έχουν σχέση με την παραγωγή, τεχνολογία και βιομηχανία αυτών των τροφίμων και συνειδητοποιούν την κοινωνική αξία και ισοτιμία της πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας.	α. Καταγραφή και αναγνώριση όσο το δυνατόν περισσότερων φρούτων και χορταρικών. β. Ειδικές γνώσεις για τα φρούτα και τα χορταρικά, τη θρεπτική τους αξία και τη χρησιμότητά τους. γ. Ισοδυναμία φρούτων και χορταρικών. Δυνατότητα αντικαταστάσεων. δ. Ειδικές οδηγίες για τον καταναλωτή (αγορά, προετοιμασία, διατήρηση, συντήρηση, παρασκευή). ε. Ημερήσια κατανάλωση φρούτων και χορταρικών και ευεργετικές συνέπειες στον ανθρώπινο οργανισμό.	Οι μαθητές κάνουν πρακτική άσκηση για σωστές επιλογές. Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων. Επίδειξη αυτούσιων τροφίμων για καταστροφή της βιταμίνης C στην πορτοκαλάδα. Επίδειξη για τη δράση των ενζύμων στο μήλο ή στην αγκινάρα. Η ομάδα των παιδιών "φρούτα και χορταρικά" καταγράφει και παρουσιάζει τα πλεονεκτήματα, οι άλλες ομάδες προσπαθούν να εντοπίσουν μειονεκτήματα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5. Δημητριακά - Ψωμί.	Οι μαθητές αποκτούν ειδικές γνώσεις για τα τρόφιμα της ομάδας αυτής. Ομαδοποιούν, συγκρίνουν, επιλέγουν για διαφορετικούς λόγους.	α. Η σπουδαιότητα της ομάδας αυτής για τη διατροφή του ανθρώπου και η θρεπτική της αξία. β. Καταγραφή των δημητριακών και παραγωγή ψωμιού. γ. Ισοδυναμία τροφίμων αυτής της ομάδας και απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία, κατάσταση και δραστηριότητα. δ. Ειδικές οδηγίες για τον καταναλωτή. (προμήθεια, παρασκευή, διατήρηση και συντήρηση). ε. Φυτικές ίνες και υγεία.	Οι μαθητές συνεργάζονται, δημιουργούν, συνδέουν την παλαιά με τη νέα τεχνολογία που αφορά την ομάδα αυτή. Επισημαίνουν τα διάφορα επαγγέλματα, που έχουν σχέση με την ομάδα των τροφίμων και τα αξιολογούν. Δίνονται παραδείγματα για δημιουργικές εργασίες. Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων. Η ομάδα μαθητών "δημητριακά" παρουσιάζει τα πλεονεκτήματα και οι άλλοι μαθητές προσπαθούν να εντοπίσουν μειονεκτήματα. Επισκέψεις σε μύλο, φούρνο αν είναι δυνατόν.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
6. Κρέας-Ψάρια-Όσπρια	Οι μαθητές αποκτούν ειδικές επιστημονικές γνώσεις, ερευνούν, ομαδοποιούν, συγκρίνουν, περιγράφουν, μαθαίνουν να κάνουν σωστές επιλογές. Ενημερώνονται για την τεχνολογία του κρέατος και των ψαριών, οσπρίων, πουλερικών, αυτών και ξηρών καρπών Κατατοπίζονται για τα σχετικά με αυτή την ομάδα επαγγέλματα.	α. Τρόφιμα που ανήκουν στην ομάδα αυτή και ισοδυναμίες. β. Θρεπτική αξία των τροφίμων αυτών. Ποσότητες που απαιτούνται κατά ηλικία και καταστάσεις. γ. Ειδικές γνώσεις για τα μέρη του κρέατος, τη διατήρηση και συντήρησή του. δ. Υπερκατανάλωση κρέατος και συνέπειες στην υγεία. ε. Αλλαντικά - πουλερικά και υγεία. στ. Ψάρια, θαλασσινά και υγεία. Επιλογή ψαριών. Διατήρηση - συντήρηση - παρασκευή. ζ. Τα αυγά (θρεπτική αξία, διατήρηση, συντήρηση). η. Όσπρια (θρεπτική αξία, ωφελιμότητα στην υγεία του ανθρώπου). Ξηροί καρποί. Οδηγίες για τον καταναλωτή.	Οι μαθητές συνηθίζουν να ελέγχουν τις επιθυμίες τους και να παίρνουν σωστές αποφάσεις για τη δική τους υγεία και των άλλων. Ενημερώνονται και ασκούνται στη σωστή χρήση των τρόφιμων και άλλων αγαθών. Αναπτύσσουν, επίσης, δημιουργική και κριτική σκέψη. Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων. Οι μαθητές της ομάδας "κρέας" παρουσιάζουν τα πλεονεκτήματα των τροφίμων αυτής της ομάδας. Οι υπόλοιποι μαθητές παρουσιάζουν τα μειονεκτήματα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
7. Λίπη και Έλαια.	Οι μαθητές ενημερώνονται και αποκτούν νέες γνώσεις. Εφαρμόζουν τις γνώσεις αυτές για τη σωστή διατροφή τους. Αξιολογούν μηνύματα που προέρχονται από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης. Ασκούνται στην απόκτηση σωστών διατροφικών συνηθειών. Αξιολογούν τα επαγγέλματα που έχουν σχέση με την ομάδα αυτή.	α. Τρόφιμα που ανήκουν σ' αυτή την ομάδα - Ισοδυναμία. β. Θρεπτική αξία και επίδραση των τροφίμων αυτών στην υγεία του ανθρώπου. γ. Απαιτούμενες ποσότητες. Κατανάλωση και παχυσαρκία. Οδηγίες για τον καταναλωτή. δ. Παραγωγή, αποθήκευση.	Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων. Τα παιδιά της ομάδας αυτής παρουσιάζουν τα πλεονεκτήματα των τροφίμων που ανήκουν εδώ. Οι υπόλοιποι μαθητές παρουσιάζουν τα μειονεκτήματα. Επίσκεψη σε ελαιοτριβείο, αν είναι δυνατόν. Να γίνει πειραματισμός για το "τάγγισμα" του λαδιού.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8. Γλυκίσματα, ροφήματα, ποτά κ.ά.	Οι μαθητές συνηθίζουν να ερευνούν και να καταγράφουν, να συλλέγουν υλικό, να το παρουσιάζουν στην τάξη. Συνδέουν τις επιβλαβείς ουσίες με τον τρόπο ζωής και την υγεία. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και ασκούνται στη λήψη σωστών και υπεύθυνων αποφάσεων.	α. Τρόφιμα που ανήκουν στην ομάδα αυτή. β. Θρεπτική αξία. Συνέπειες στην υγεία. γ. Γλυκίσματα και υγεία. Επίδραση των σακχάρων στα δόντια. δ. Ροφήματα, αναψυκτικά, καφές, τσάι και υγεία. ε. Οινοπνευματώδη, ποτά - αλκοολισμός. στ. Κατανάλωση αλατιού και υγεία. ζ. Μπαχαρικά και υγεία.	Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων. Επίσκεψη σε εργοστάσιο αναψυκτικών ή εργαστήριο ζαχαροπλαστικής, αν είναι δυνατόν. Παρασκευή υγιεινών αναψυκτικών και γλυκών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
9. Σχεδιασμός γευμάτων.	Οι γνώσεις που απέκτησαν οι μαθητές στα προηγούμενα μαθήματα εφαρμόζονται στο μάθημα αυτό. Γίνεται εμπέδωση των γνώσεων, μαθαίνουν να εφαρμόζουν τη θεωρία. Συνεργάζονται. Παρουσιάζουν έργο. Χρησιμοποιούν τη λογική για συμπεράσματα και κανόνες διατροφής. Αναλαμβάνουν υπευθυνότητες, μαθαίνουν ότι πρέπει να συμβάλλουν στις οικογενειακές δραστηριότητες και να μεταφέρουν γνώσεις από το σχολείο στην οικογένεια. Αναπτύσσουν δημιουργική και κριτική σκέψη και ασκούνται στη χρήση της ειδικής τεχνολογίας.	α. Αριθμός ημερησίων γευμάτων. Ποικιλία τροφίμων από γεύμα σε γεύμα και από μέρα σε μέρα. Πλήρη γεύματα, κύρια γεύματα, ενδιάμεσα γεύματα, πρωινό γεύμα και υγεία, ελαφρύ γεύμα. β. Σωστή επιλογή τροφίμων για γρήγορη κατανάλωση. Προετοιμασία και παρασκευή δεκατιανού. γ. Γεύματα για την οικογένεια.	Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων. Καλό θα είναι να γίνονται εφαρμογές ανάλογα με την περίπτωση. Επίσης συνιστώνται επισκέψεις σε μέρη μαζικής διατροφής.

4η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:
Οι μαθητές με τις γνώσεις που θα αποκτήσουν θα γνωρίσουν καλύτερα τον εαυτό τους και θα προσπαθήσουν να τον βελτιώσουν με την ανάλογη φροντίδα και καθαρότητα. Θα αποκτήσουν καθημερινές συνήθειες που θα συμβάλλουν στην υγεία τους και στην προφύλαξή τους από κινδύνους, όπως κάπνισμα, αλκοολισμό, ναρκωτικά, καταχρήσεις φαρμάκων και άλλα. Θα αναπτύξουν αυτοπεποίθηση και αυτοέλεγχο με σκοπό τη σωστή λήψη αποφάσεων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Ατομική Υγιεινή.	Οι μαθητές θα μάθουν για τη σπουδαιότητα της γενικής καθαριότητας την καθαριότητα και φροντίδα του σώματός τους και της ενδυμασίας τους. Θα ενημερωθούν για τις ενδεχόμενες επιδράσεις των καλλυντικών στην υγεία τους. Θα μάθουν πόσο σημαντικό είναι να εργάζονται, να κοιμούνται και να αναπαύονται κάτω από σωστές και υγιεινές συνθήκες. Με τον τρόπο αυτό θα αποκτήσουν υγιεινές συνήθειες. Επίσης, οι μαθητές παροτρύνονται να καταπολεμούν το καθημερινό άγχος με υγιείς και ωφέλιμους τρόπους. Ξεκούραση, ευχάριστη απασχόληση εκτόνωση και όχι διάφορες μορφές βίαιης αντίδρασης	α. Καθημερινή καθαριότητα και περιποίηση του σώματος. β. Καθαριότητα και φροντίδα των μαλλιών. γ. Καθημερινή καθαριότητα, φροντίδα και υγιεινή των ενδυμάτων. δ. Τα καλλυντικά και οι επιδράσεις τους. ε. Σωστή στάση του σώματος κατά τη διάρκεια της μελέτης. στ. Υγιεινός ύπνος. Εργασία και ξεκούραση. Άγχος - Τρόποι εκτόνωσης.	Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων, όπως πίνακες, εικόνες, διαφάνειες. Να γίνουν μικροέρευνες στην τάξη, για να καταγραφούν οι υπάρχουσες συνήθειες των μαθητών και να βγουν τα ανάλογα συμπεράσματα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. Στοματική υγεία.	Οι μαθητές θα συνειδητοποιήσουν πως η στοματική υγεία συντελεί στην όλη υγεία του ανθρώπινου οργανισμού, θα κατατοπιστούν για τις παθήσεις του στόματος και των δοντιών, την πρόληψή τους και την απόκτηση υγιεινών συνηθειών. Τα παιδιά θα αυτενεργήσουν, για να εξασκηθούν και πάλι στη συνεργασία, παρατήρηση, έκφραση και πρωτοβουλία.	α. Πιθανές παθήσεις στοματικής κοιλότητας. Αίτια και πρόληψη. β. Καθημερινή φροντίδα και καθαριότητα του στόματος και των δοντιών. Επισκέψεις στον οδοντίατρο.	Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων. Να προσκληθεί οδοντίατρος, για να εξετάσει τα δόντια των παιδιών. Να γίνει μικροέρευνα στην τάξη, για να καταγραφούν οι συνήθειες των παιδιών σχετικά με αυτό το θέμα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Κάπνισμα - Οινόπνευμα.	Οι μαθητές ενημερώνονται για τις συνέπειες του καπνίσματος και του αλκοολισμού. Μαθαίνουν πώς μπορούν να τα αποφύγουν, πώς να κάνουν σωστές επιλογές και να αντιστέκονται στις βλαβερές κοινωνικές επιδράσεις. Πρέπει να μάθουν πώς να πείθουν τους άλλους και τον εαυτό τους και να δημιουργήσουν αντικαπνιστικά μηνύματα και μηνύματα κατά του αλκοολισμού.	α. Συνέπειες του καπνίσματος στην υγεία. Ενεργητικό, παθητικό κάπνισμα. Λόγοι που κάνουν κάποιον να αρχίσει το κάπνισμα. Πώς μπορεί κανείς να αντισταθεί στο κάπνισμα. Τρόποι καταστολής του καπνίσματος. β. Οινοπνευματώδη ποτά. Οινόπνευμα και υγεία. Αλκοολισμός και συνέπειες. Προληπτικά μέτρα θεραπείας.	Χρειάζεται οι μαθητές να ασκηθούν στη λήψη αποφάσεων, να αναπτύξουν πρωτοβουλίες και να ανακαλύψουν εναλλακτικές λύσεις, να κάνουν καταγραφή συνηθειών και συμπεριφορών σε θέματα υγείας και να αναπτύξουν σωστή καταναλωτική συνείδηση. Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων, όπως διαφάνειες, φιλμς, εικόνες, στατιστικοί πίνακες. Συνιστάται επίσης η συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα Αγωγής Υγείας καθώς και σε μικροέρευνες. Να γίνει διαφημιστική εικόνα ή μήνυμα κατά του καπνίσματος και του οινοπνεύματος.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Φαρμακευτικές Ουσίες - Ναρκωτικά.	Οι μαθητές παίρνουν ειδικές γνώσεις, αποκτούν σωστές συνήθειες, ασκούν τη θέλησή τους, μαθαίνουν να παίρνουν σωστές αποφάσεις, να ερευνούν και να δίνουν οδηγίες. Αποκτούν εμπειρίες στις τεχνικές για παραγωγή διαφημιστικών μηνυμάτων. Μαθαίνουν να κρίνουν, αλλά και να δέχονται κριτική. Ερευνούν τους παράγοντες που διαμορφώνουν τάσεις και συμπεριφορές.	α. Τα φάρμακα και η χρήση τους. Κατάχρηση φαρμάκων. Τρόπος προμήθειας φαρμάκων και φύλαξη στο σπίτι, αυτοκίνητο και αλλού. β. Φαρμακευτικές ουσίες που προκαλούν εθισμό. Χρήση, κατάχρηση. Εμπορία και διάθεσή τους. γ. Ναρκωτικές ουσίες, Πρόληψη - θεραπεία.	Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων, όπως διαφάνειες, φιλμ, εικόνες, πίνακες, ο σχεδιασμός μηνύματος κατά την χρήση φαρμακευτικών ουσιών χωρίς λόγο.

5η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να εφοδιαστούν οι μαθητές με ειδικές επιστημονικές γνώσεις απαραίτητες για την αποφυγή, πρόληψη και αντιμετώπιση ατυχημάτων που μπορεί να συμβούν στο σπίτι, σε χώρους παιχνιδιού, εργασίας, στο δρόμο και αλλού. Με τη σωστή κυκλοφοριακή αγωγή οι μαθητές θα μάθουν να αποφεύγουν τη βία και τις μεγάλες ταχύτητες στους δρόμους που οδηγούν πολύ συχνά σε μοιραία ατυχήματα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Ατυχήματα στο σπίτι και σε δημόσιους χώρους.	Στόχος του κεφαλαίου είναι η ενημέρωση των μαθητών για τους κινδύνους που διατρέχουν στο σπίτι και σε άλλους χώρους και για τους τρόπους πρόληψής τους.	α. Δηλητηριάσεις και πρόληψη. β. Πρόληψη παιδικών ατυχημάτων. γ. Εγκαύματα και πρόληψη. δ. Πτώσεις και κατάγματα. ε. Πνιγμοί και πρόληψη. στ. Δαγκώματα.	Η ενεργός συμμετοχή των μαθητών είναι απαραίτητη. Φιλμς, διαφάνειες.
2. Ατυχήματα στο δρόμο. Κυκλοφοριακή αγωγή.	Οι μαθητές με τη γνώση των κανόνων κυκλοφορίας μαθαίνουν πώς να προφυλάσσονται από τα αυτοκίνητα. Επίσης, συνειδητοποιούν τους κινδύνους της πρώιμης οδήγησης και της υπερβολικής ταχύτητας.	α. Αγωγή των νέων με σκοπό την πρόληψη των οδικών ατυχημάτων. β. Σωστή κυκλοφοριακή αγωγή. Σύμβολα και σήματα. γ. Εντοπισμός επικίνδυνων σημείων και μέτρα αντιμετώπισης. δ. Νέοι και μοτοσυκλέτες.	Η ενεργός συμμετοχή των μαθητών είναι απαραίτητη. Φιλμς, διαφάνειες, κ.ά.

6η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Στην τάξη αυτή θα μελετηθεί η σημασία της κατοικίας για τον άνθρωπο, η ιστορική της εξέλιξη και η ελληνική παραδοσιακή κατοικία. Οι μαθητές θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία της κατοικίας για τον άνθρωπο, θα αποκτήσουν γενικές γνώσεις για τις μορφές κατοικίας του παρελθόντος,ιδιαίτερα στον ελληνικό χώρο, θα κατανοήσουν την αξία της παράδοσης στον τομέα της κατοικίας και θα καλλιεργήσουν την καλαισθησία τους.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Η κατοικία και η σημασία της για τον άνθρωπο.	Οι μαθητές πρέπει να κατανοήσουν το ρόλο της κατοικίας στη ζωή μας και να διαμορφώσουν κριτήρια αισθητικής στον τομέα της κατοικίας.	Η βιολογική, ψυχολογική, κοινωνική και αισθητική σημασία της κατοικίας.	Οι μαθητές δραστηριοποιούνται στη "συλλογή" στοιχείων από περιοδικά και βιβλία που τα εκθέτουν στην τάξη. Παρουσιάζεται φιλμ.
2. Ιστορική εξέλιξη της κατοικίας.	Οι μαθητές θα κατανοήσουν την ιστορική εξέλιξη της κατοικίας σε συνάρτηση με κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτιστικούς παράγοντες και θα μάθουν τη σχετική ορολογία. Με αυτό τον τρόπο αποκτούν γνώσεις σχετικά με την ιστορία της κατοικίας. Επίσης, συνειδητοποιούν την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας στον τομέα της κατοικίας.	α. Η κατοικία κατά τους προϊστορικούς χρόνους β. Η κατοικία στην αρχαία Αίγυπτο και Μεσοποταμία. γ. Η κατοικία στην αρχαία Ελλάδα και στη Ρώμη. δ. Η κατοικία στο Βυζάντιο. ε. Η κατοικία στη Δύση κατά το Μεσαίωνα. στ. Η κατοικία στην Αναγέννηση. ζ. Η κατοικία το 17ο και 18ο αι. η. Η κατοικία το 19ο αι . θ. Η κατοικία τον 20ο αι	Το κεφάλαιο αυτό καλό είναι να συνοδεύεται από σχετική εικονογράφηση. Προτείνεται η χρήση φωτεινών διαφανειών. Οι μαθητές προτρέπονται σε δημιουργικές - συνθετικές εργασίες.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Ελληνική παραδοσιακή κατοικία.	Οι μαθητές μαθαίνουν να διακρίνουν τους κύριους τύπους της ελληνικής παραδοσιακής κατοικίας. Επίσης, ενημερώνονται για τον εξοπλισμό της και να συνειδητοποιούν την ιστορική και καλλιτεχνική της αξία. Με αυτό τον τρόπο θα αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την ελληνική παραδοσ. αρχιτεκτονική, θα εξοικειωθούν με τη σχετική ορολογία και θα διαμορφώσουν κριτήρια αισθητικής.	α. Κύρια χαρακτηριστικά και τυπολογία της ελληνικής παραδοσιακής κατοικίας. β. Ο εξοπλισμός της ελληνικής παραδοσιακής κατοικίας (οικοσκευή - παραδοσιακά έπιπλα) γ. Η σημασία της ελληνικής παραδοσιακής κατοικίας.	Το κεφάλαιο να συνοδεύεται από σχετική εικονογράφηση. Συνιστάται η χρήση φωτεινών διαφανειών. Συνθετικές εργασίες. Επίσκεψη σε εργοστάσιο επίπλων, αν είναι δυνατόν.

7η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Οι μαθητές να αποκτήσουν γενικές γνώσεις για την ενδυμασία, την ιστορική της εξέλιξη, για την ελληνική παραδοσιακή ενδυμασία, τους τύπους ενδυμασίας, τις πρώτες ύλες, καθώς και για τα κριτήρια επιλογής και την υγιεινή της ενδυμασίας. Οι γνώσεις αυτές θα συμβάλλουν στη διαμόρφωση της προσωπικότητας των μαθητών, στην καλλιέργεια κριτηρίων αισθητικής, στη συνειδητοποίηση εκ μέρους των μαθητών της αξίας της διατήρησης της παράδοσης, καθώς και στη διαμόρφωση σωστής καταναλωτικής συμπεριφοράς

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Η ενδυμασία και η σημασία της για τον άνθρωπο.	Οι μαθητές θα συνειδητοποιήσουν τη σπουδαιότητα της ενδυμασίας για τη σωματική και ψυχική υγεία του ανθρώπου, θα διαμορφώσουν κριτήρια αισθητικής στον τομέα της ενδυμασίας και θα μάθουν για τις επιδράσεις της μόδας στο σύγχρονο άνθρωπο	α. Η βιολογική, ψυχολογική, κοινωνική και αισθητική σημασία της ενδυμασίας. β. Οι επιδράσεις της μόδας στο σύγχρονο άνθρωπο.	Οι μαθητές να συλλέξουν υλικό και να το εκθέσουν στην τάξη.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. Ιστορική εξέλιξη της ενδυμασίας. Η ελληνική παραδοσιακή ενδυμασία.	Οι μαθητές θα κατανο-ήσουν την ιστορική εξέλιξη της ενδυμασίας σε συνάρτηση με κοινω-νικούς, οικονομικούς και πολιτιστικούς παράγοντες, θα μάθουν τη σχετική ορολογία και θα γνωρίσουν την ελληνική παραδοσιακή ενδυμασία. Με αυτόν τον τρόπο θα αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την ιστορία της ενδυμασίας και θα διαμορφώσουν κριτήρια αισθητικής. Επίσης, θα συνειδητοποιήσουν την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας, και ιδιαίτερα της Ελλάδας στον τομέα του ενδύματος.	α. Η ενδυμασία κατά τους προϊστορικούς χρόνους, στην αρχαία Αίγυπτο και Μεσοπο-ταμία, στην αρχαία Ελλάδα. Ρώμη, στη Βυζαντινή Αυτοκρατο-ρία, στη Δύση κατά το Μεσαίωνα, στην Αναγέννηση, στο 17ο, 18ο, 19ο και 20ο αι. β. Η ελληνική παραδο-σιακή ενδυμασία: - κύρια χαρακτηριστικά - τυπολογία - ιστορική και καλλιτεχνική αξία.	Το κεφάλαιο αυτό καλό είναι να συνοδεύεται από σχετική εικονογράφηση. Φωτεινές διαφάνειες, φιλμς, εικόνες, στατιστικά και ιστορικά στοιχεία.
3. Τύποι ένδυσης.	Οι μαθητές, με χρήση καθημερινών παραδειγμάτων, μαθαίνουν να διακρίνουν τους διάφορους τύπους ένδυσης και να διαλέ-γουν τα κατάλληλα για κάθε περίσταση ενδύματα.	Οι διάφοροι τύποι ένδυσης ανάλογα με το φύλο, την ηλικία, την εποχή, την περίσταση: - κύρια χαρακτηριστικά - σημασία.	

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Πρώτες ύλες.	Το κεφάλαιο αυτό είναι ένα πρώτο βήμα στη συμπεριφορά του καταναλωτή, γιατί οι μαθητές θα ενημερωθούν για τα διάφορα είδη υφαντικών ινών και υφασμάτων και τις διαφορές τους σε ποιότητα, τιμή και ανθεκτικότητα. Τονίζεται ο σημαντικός ρόλος της κλωστοϋφαντουργίας και των συναφών κλάδων στην Εθνική Οικονομία.	α. Υφαντικές ίνες και Υφάσματα. Χρώμα (Η ρόδα των χρωμάτων) και σχέδιο. β. Η κλωστοϋ-φαντουργία στην Ελλάδα : η εξέλιξή της, ο ρόλος της στην Εθνική Οικονομία.	Με την ενεργό συμμετοχή των παιδιών επιτυγχάνεται εξοικείωσή τους με τα υφάσματα. Μαθαίνουν καινούργια ορολογία και αποκτούν ερεθίσ-ματα για μελλοντικό επαγγελματικό προσανατολισμό. Συνιστάται επίσκεψη σε τοπικά εργοστάσια ή βιοτεχνίες. Εργασίες. Εποπτικά μέσα, εικόνες, φιλμς κ.ά.
5. Κριτήρια επιλογής και υγιεινή της ενδυμασίας.	Οι μαθητές μαθαίνουν με ποια κριτήρια πρέπει να αγοράζουν ρούχα και πώς να αποφεύγουν τις άσκοπες και κακές αγορές. Επίσης, οι μαθητές με την ενεργό συμμετοχή τους μαθαίνουν πώς να φροντίζουν για την υγιεινή των ενδυμάτων και να διαβάζουν τις ετικέτες τους.	α. Κριτήρια επιλογής των ενδυμάτων. β. Συμπεριφορά καταναλωτή. γ. Κανόνες υγιεινής των ενδυμάτων.	Το κεφάλαιο αυτό είναι ένα πρώτο βήμα στην καταναλωτική συμπεριφορά των μαθητών. Συνιστάται σχετική εικονογράφηση και χρήση παραδειγμάτων εκ μέρους των μαθητών. Εποπτικά μέσα, διαφάνειες, φιλμς κ.ά.

Β. Η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας στη Β΄ τάξη του Γυμνασίου ορίζεται ως εξής:

1η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Η γνωριμία και η εξοικείωση των μαθητών με τον τρόπο ζωής των προγόνων μας - η σύνδεση του παρόντος με το παρελθόν -η κατανόηση της σημασίας της Οικιακής Οικονομίας ως πολύ σημαντικού παράγοντα διαμόρφωσης του ελληνικού πολιτισμού η συνειδητοποίηση της πολιτιστικής μας ταυτότητας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Η Οικιακή Οικονομία στην αρχαία Ελλάδα.	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τους τομείς του ιδιωτικού βίου των αρχαίων Ελλήνων που έχουν σχέση με την Οικιακή Οικονομία. Επίσης, θα ενημερωθούν για το ρόλο της Οικιακής Οικονομίας στη διαμόρφωση του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Ετσι, θα γνωρίσουν τον τρόπο ζωής των προγόνων μας και θα συνειδη-τοποιήσουν την πολιτιστική μας ταυτότητα.	α. Η οργάνωση της οικογενειακής ζωής β. Η διατροφή των αρχαίων Ελλήνων γ. Οι διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις.	Το κεφάλαιο να συνοδεύεται από σχετική εικονογράφηση και χωρία αρχαίων συγγραφέων. Συνιστάται η χρήση φωτεινών διαφανειών. Ομαδικές - συνθετικές εργασίες. Επισήμανση ομοιοτήτων και διαφορών με την εποχή μας με στόχο την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των μαθητών και τη συνειδητοποίηση της συνέχειας του ελληνικού πολιτισμού. Να δοθεί έμφαση στον τρόπο ζωής, όπως είχε διαμορφωθεί στους κλασικούς χρόνους.
2. Η Οικιακή Οικονομία στο Βυζάντιο.	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τους τομείς του ιδιωτικού βίου των Βυζαντινών που έχουν σχέση με την Οικιακή Οικονομία. Επίσης, θα ενημερωθούν για το ρόλο της Οικιακής Οικονομίας στη διαμόρφωση του βυζαντινού πολιτισμού. Ετσι, θα γνωρίσουν τον τρόπο ζωής των προγόνων μας και θα συνειδητοποιήσουν την πολιτιστική μας ταυτότητα και τη συνέχεια του ελληνικού πολιτισμού.	α. Η οργάνωση της οικογενειακής ζωής β. Η διατροφή των Βυζαντινών. γ. Οι διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις.	Το κεφάλαιο να συνοδεύεται από σχετική εικονογράφηση και χωρία βυζαντινών συγγραφέων. Συνιστάται η χρήση φωτεινών διαφανειών. Ομαδικές - συνθετικές εργασίες. Επισήμανση ομοιοτήτων και διαφορών με την εποχή μας με στόχο την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των μαθητών και τη συνειδητοποίηση της συνέχειας του ελληνικού πολιτισμού. Να δοθεί έμφαση στον τρόπο ζωής, όπως είχε διαμορφωθεί στους μεσοβυζαντινούς χρόνους.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Η Οικιακή Οικονομία στα μεταβυζαντινά χρόνια.	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τους τομείς του ιδιωτικού βίου των Ελλήνων στα χρόνια της ξένης κυριαρχίας (Τουρκοκρατία - Λατινοκρατία) που έχουν σχέση με την Οικιακή Οικονομία. Επίσης, θα ενημερωθούν για το ρόλο της Οικιακής Οικονομίας στη διαμόρφωση του λαϊκού μας πολιτισμού. Ετσι, οι μαθητές θα γνωρίσουν τον τρόπο ζωής των προγόνων μας και θα συνειδητοποιήσουν την πολιτιστική μας ταυτότητα.	α. Η οργάνωση της οικογενειακής ζωής. β. Η ελληνική παραδοσιακή διατροφή. γ. Οι διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις.	Συνιστάται η χρήση φωτεινών διαφανειών. Το κεφάλαιο να συνοδεύεται από σχετική εικονογράφηση και χωρία από ξένους περιηγητές ή στίχους από δημοτικά τραγούδια ή καταγραμμένες παραδόσεις του ελληνικού λαού. Ομαδικές - συνθετικές εργασίες. Συνιστάται να επισημαίνονται από τους μαθητές τα στοιχεία εκείνα από την εποχή αυτή που διατηρήθηκαν, αλλοιώθηκαν ή έπαψαν να υπάρχουν, με στόχο την ανάπτυξη της κριτικής τους ικανότητας και τη συνειδητοποίηση της συνέχειας του ελληνικού πολιτισμού. Να δοθεί έμφαση στα ύστερα χρόνια της ξενικής κυριαρχίας, στην εποχή, δηλαδή, που διαμορφώνεται ο λαϊκός μας πολιτισμός. Επίσης, στην τελευταία παράγραφο να αναφερθεί ότι σχετικά με την Οικιακή Οικονομία στη σημερινή Ελλάδα γίνεται λόγος σε άλλα κεφάλαια του βιβλίου.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Η Ελληνική λαϊκή τέχνη.	Οι μαθητές πρέπει να αποκτήσουν γενικές γνώσεις για την ελληνική λαϊκή τέχνη και να γνωρίσουν πώς αναπτύχθηκε και σε ποιους τομείς. Επίσης, να εξοικειωθούν με τη σχετική ορολογία. Με αυτό τον τρόπο θα αποκτήσουν καλλιτεχνικές γνώσεις και θα διαμορφώσουν κριτήρια αισθητικής. Εξάλλου, θα εξοικειωθούν με τη σπουδαία πολιτιστική μας κληρονομιά στον τομέα της λαϊκής τέχνης.	α. Η ελληνική λαϊκή τέχνη: έννοια - παράγοντες που τη διαμόρφωσαν - κύρια χαρακτηριστικά - καταβολές. β. Τομείς της ελληνικής λαϊκής τέχνης.	Το κεφάλαιο αυτό να συνοδεύεται από ανάλογη εικονογράφηση και φωτεινές διαφάνειες. Χρήσιμες θα ήταν ατομικές ή ομαδικές εργασίες στον τομέα αυτό.
5. Ηθη, έθιμα και παραδόσεις του Ελληνικού λαού.	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του ελληνικού λαού και ποια από αυτά διατηρούνται ακόμη. Το κεφάλαιο αυτό βοηθά να μην ξεχαστούν οι παραδόσεις μας.	α. Εννοια β. Παράγοντες που τα διαμόρφωσαν. γ. Κύρια χαρακτηριστικά. δ. Καταβολές.	Συνιστάται η συλλογή πληροφοριών εκ μέρους των μαθητών για το θέμα αυτό. Συμμετοχή σε διάφορες δραστηριότητες του σχολείου.
5.1. Η σημασία της ελληνικής λαϊκής παράδοσης.	Οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν την αξία της παράδοσης και να μάθουν πως αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί σήμερα. Με αυτό τον τρόπο θα γνωρίσουν τις ρίζες μας και την πολιτιστική μας ταυτότητα.	α. Η ιστορική, καλλιτεχνική και γενικότερα πολιτιστική αξία της λαϊκής μας παράδοσης. β. Η σύνδεσή της με το παρόν.	Οι μαθητές να χωριστούν σε ομάδες, να αναλάβουν διάφορες δραστηριότητες και να τις παρουσιάσουν στην τάξη.

2η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι η οργάνωση είναι ένα σημαντικό ποιοτικό στοιχείο της ζωής του κάθε ανθρώπου.

Επίσης, ότι οικογένεια που δεν έχει οργανωτική δομή εμφανίζει ποικίλα προβλήματα (απώλεια χρόνου, χρήματος, άγχος, κ.ά.)

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Εννοια της οργάνωσης.	Οι μαθητές να κατανοήσουν ότι η οργάνωση είναι βασικός παράγοντας για τη βελτίωση της ποιότητας και του τρόπου ζωής, διαμέσου της χρήσης των πόρων. Να καταλάβουν ότι τα κίνητρα για την οργάνωση είναι οι ανάγκες, οι αξίες και τα πρότυπα. Να αντιληφθούν ότι στη διαδικασία της οργάνωσης εμπλέκεται ο προγραμματισμός, η εφαρμογή του προγράμματος και η αξιολόγηση της όλης οργανωτικής διαδικασίας.	α. Η αναγκαιότητα της οργάνωσης. Οι λόγοι που οι άνθρωποι χρησιμοποιούν την οργάνωση. β. Κίνητρα για οργάνωση. γ. Η διαδικασία της οργάνωσης. δ. Η έννοια της οργάνωσης για την οικογενειακή συνοχή και αρμονία.	Παραδείγματα. Καταγραφή τρόπων οργάνωσης από τους μαθητές.
2. Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων.	Να κατανοήσουν οι μαθητές τη διαχείριση των πάσης φύσεως ανθρωπίνων πόρων. Να κατανοήσουν και να αναπτύξουν την ικανότητα της σωστής χρήσης του χρόνου και της ενεργητικότητας	α. Η έννοια των ανθρωπίνων πόρων. β. Αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων. γ. Οργάνωση εργασίας.	Παραδείγματα. Να δοθεί διάγραμμα καμπύλης ενεργητικότητας. Προσδιορισμός ατομικής καμπύλης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Στόχοι.	Οι μαθητές να καταλάβουν ότι οι στόχοι δίνουν νόημα στη ζωή. Να κατανοήσουν τις κατηγορίες των στόχων και τον τρόπο με τον οποίο ιεραρχούνται.	α. Η έννοια των στόχων στην προσωπική και οικογενειακή ζωή. β. Κατηγορίες στόχων γ. Ιεράρχηση των στόχων.	Παραδείγματα. Πρακτική άσκηση μαθητών.
4. Λήψη αποφάσεων.	Οι μαθητές να κατανοήσουν τη διαδικασία και τη δύναμη στη λήψη αποφάσεων, καθώς και τους διάφορους τύπους ανθρώπων. Να κατανοήσουν πώς οι φίλοι και γενικότερα ο κοινωνικός περίγυρος επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει σε θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα. Να αντιληφθούν πώς η λήψη αποφάσεων επηρεάζει την ατομική και οικογενειακή ζωή.	α. Διαδικασία της λήψης αποφάσεων. β. Κίνητρα για τη λήψη αποφάσεων. γ. Οι ανθρώπινοι τύποι και η λήψη αποφάσεων. δ. Η επίδραση των φίλων και του κοινωνικού περίγυρου στη λήψη αποφάσεων. ε. Η επίδραση της λήψης αποφάσεων στην οικογενειακή ζωή. στ. Η αλληλεξάρτηση των αποφάσεων.	Παραδείγματα. Φωτεινές διαφάνειες. Καταγραφή προσωπικών εμπειριών. Ομάδες και ρόλοι.

3η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Να αντιληφθούν οι μαθητές τα χαρακτηριστικά των τριών οικονομικών μονάδων (καταναλωτής, επιχείρηση, κράτος) και την οικονομική τους συμπεριφορά σε μια οικονομία. Να κατανοήσουν, επίσης, τη λειτουργία της ελεύθερης αγοράς αγαθών και υπηρεσιών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Οικονομικοί Πόροι και Οικονομία.	Οι μαθητές πρέπει να αντιληφθούν ότι κάθε αγαθό και υπηρεσία έχει μια τιμή - κόστος ευκαιρίας λόγω των περιορισμένων οικονομικών πόρων που διαθέτουμε σε κάθε οικονομικό επίπεδο.	α. Ο ρόλος των οικονομικών πόρων στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. β. Κόστος ευκαιρίας - Τιμή.	Να συζητηθεί ο ρόλος των παραγωγικών συντελεστών στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. Παραδείγματα (πώς παράγεται ένα βιβλίο, θρανίο κ.ά.).
2. Οι Οικονομικές Μονάδες και ο Ρόλος τους.	Να πάρουν οι μαθητές γνώσεις οικονομικών που έχουν σχέση με την ικανοποίηση των αναγκών τους και να κατανοήσουν τις οικονομικές μονάδες.	α. Καταναλωτής β. Επιχείρηση γ. Κράτος	Να αναλυθεί ο οικονομικός ρόλος των οικονομικών μονάδων. Ειδικότερα να επισημανθεί με παραδείγματα ότι ο καταναλωτής αγοράζει αγαθά και υπηρεσίες και προσφέρει εργασία με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών του. Με παραδείγματα να αναλυθεί ότι η επιχείρηση παράγει αγαθά και υπηρεσίες, χρησιμοποιεί τους παραγωγικούς συντελεστές με σκοπό τη μεγιστοποίηση του κέρδους ή των πωλήσεων. Να δοθούν παραδείγματα (κερδοσκοπικές - μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις). Να τονιστεί ότι το κράτος επιβάλλει φόρους, παράγει δημόσια αγαθά και υπηρεσίες με σκοπό την κοινωνική ευημερία. Παραδείγματα (άμυνα, εκπαίδευση, υγεία κ.ά.). Συμμετοχή μαθητών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Η Ελεύθερη Αγορά.	Οι μαθητές πρέπει να κατανοήσουν ότι η οικογένεια ζητάει αγαθά και υπηρεσίες και υπάρχει αρνητική σχέση ανάμεσα στην τιμή και τη ζητούμενη ποσότητα.	α. Ζήτηση - Προσφορά. β. Προσδιορισμός της τιμής σε μια αγορά. γ. Δημόσια - Ιδιωτικά αγαθά	Με παραδείγματα να φανεί ότι η επιχείρηση προσφέρει αγαθά και υπηρεσίες και υπάρχει θετική σχέση ανάμεσα στην τιμή και την προσφερόμενη ποσότητα. Με παραδείγματα να αναλυθεί ο μηχανισμός της αγοράς (λαϊκή αγορά - δημοπρασία). Να διευκρινιστεί η διαφορά ανάμεσα σε ένα ιδιωτικό και ένα δημόσιο αγαθό. Παραδείγματα (ενδύματα, έπιπλα, φάρος, δημόσιο πάρκο, κ.ά.). Συμμετοχή μαθητών, πίνακες.

4η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Να αντιληφθούν οι μαθητές την οικονομική συμπεριφορά του νοικοκυριού και να εξετάσουν τους παράγοντες που την επηρεάζουν.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1.Συμπεριφορά του Καταναλωτή και Οικονομική Πραγματικότητα.	Να μάθουν ότι σκοπός του καταναλωτή είναι η ικανοποίηση των αναγκών του (μεγιστοποίηση της χρησιμότητας) με την αγορά αγαθών και υπηρεσιών. Οι μαθητές πρέπει να καταλάβουν ότι η ικανοποίηση των αναγκών της οικογένειας προσκρούει σε δύο περιοριστικούς παράγοντες, το μέγεθος του εισοδήματος και τις τιμές των αγαθών και υπηρεσιών.	α. Ικανοποίηση των αναγκών. β. Περιοριστικοί Παράγοντες.	Με παραδείγματα οι μαθητές αποκτούν νέες εμπειρίες. Πίνακες. Στατιστικά στοιχεία.
2. Οικογενειακό Εισόδημα - Προϋπολογισμός.	Να συζητηθούν όλες οι πιθανές πηγές οικογενειακού εισοδήματος (μισθός, πρόσοδος από περιουσία κ.ά.). Να καταστεί σαφές ότι η κατανάλωση εξαρτάται όχι μόνο από το σημερινό εισόδημα, αλλά και από το μελλοντικό εισόδημα καθώς επίσης και από το μέγεθος της οικογένειας, την ηλικία των μελών της, τα περιουσιακά στοιχεία κ.ά.	α.Πηγές του οικογενειακού εισοδήματος β. Τρόποι διάθεσης του οικογενειακού εισοδήματος.	Παραδείγματα. Καταγραφή εμπειριών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά του Καταναλωτή.	Οι μαθητές πρέπει να εξοικειωθούν με όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τον καταναλωτή και να αποκτήσουν σωστές τάσεις.	α. Τιμάριθμος. β. Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. γ. Απασχόληση δ. Δικαιώματα καταναλωτή - Υπηρεσίες προστασίας του καταναλωτή.	Να αναλυθεί η έννοια του τιμάριθμου και του πληθωρισμού, καθώς και να εξεταστεί πώς επηρεάζεται η συμπεριφορά του καταναλωτή. Παραδείγματα. Να διασαφηνιστεί η έννοια του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Να συζητηθούν οι έννοιες του εργατικού δυναμικού και της ανεργίας. Να δοθούν παραδείγματα των διαφόρων μορφών ανεργίας. Συμμετοχή μαθητών.

5η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:
Οι μαθητές να βοηθηθούν ώστε να αλλάξουν νοοτροπία όσον αφορά ζωτικά θέματα, όπως είναι η διατροφή και η υγεία. Γι΄ αυτό με το κεφάλαιο αυτό μεταδίδονται μηνύματα υγείας στους μαθητές, τα οποία εκείνοι θα μεταφέρουν στη συνέχεια στις οικογένειές τους και στο περιβάλλον τους. Ετσι θα αποκτήσουν συνήθειες που θα βοηθήσουν να βελτιωθεί η υγεία, η ανάπτυξη και γενικά η ευημερία τους. Τονίζεται πώς είναι δυνατόν να γίνει η πρόληψη σοβαρών προβλημάτων υγείας, που προκαλούν νοσηρότητα και θνησιμότητα στον πληθυσμό. Επίσης, προωθείται αλλαγή του τρόπου ζωής για μια καλύτερη ζωή. Εξάλλου, θα πρέπει να εντοπιστούν οι δείκτες υγείας και νοσηρότητας και τα αίτιά τους.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Διατροφή και Υγεία	Οι μαθητές ευαισθητοποιούνται σε θέματα υγείας και ενημερώνονται για τον τρόπο που η καθημερινή διατροφή συντελεί στην υγεία τους. Ετσι θα συνειδητοποιήσουν ότι ο καθένας είναι υπεύθυνος για την κατάσταση της υγείας του, αλλά και για την προστασία της. Θα προσπαθήσουν να αλλάξουν συμπεριφορά για την πρόληψη διαφόρων παθήσεων που εξαρτώνται από την διατροφή.	α. Σχέση διατροφής και υγείας. β. Καθημερινές συνήθειες διατροφής και υγεία. γ. Μέθοδοι αλλαγής διατροφικών συνηθειών. δ. Δείκτες υγείας και νοσηρότητας.	Με μικροέρευνες στην τάξη γίνεται επισήμανση των διατροφικών συνηθειών των παιδιών και σύνδεση της υγείας τους με τυχόν κακή διατροφή. Ετσι οι μαθητές εξοικειώνονται με την έρευνα και συνειδητοποιούν συγχρόνως τους παράγοντες που δρουν θετικά ή αρνητικά στην υγεία τους. Εντοπίζουν προβλήματα υγείας που τυχόν υπάρχουν και συμπεραίνουν ότι χρειάζονται πιθανές αλλαγές των διατροφικών τους συνηθειών. Για τα παραπάνω μπορούν να χρησιμοποιηθούν μικρά ερωτηματολόγια, ολιγόλεπτα τεστ, σταυρόλεξα, εργασίες, εικόνες, διαφάνειες, άρθρα από περιοδικά και εφημερίδες, εργασίες παιδιών. Ετσι τα παιδιά θα εντυπωσιαστούν περισσότερο και θα επηρεαστούν, για να αλλάξουν διατροφικές συνήθειες προς το καλύτερο. Πίνακες, σχεδιαγράμματα, εικόνες, διαφάνειες χρησιμοποιούνται για εποπτικά μέσα διδασκαλίας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. Θερμίδες.	Οι μαθητές αποκτούν ειδικές γνώσεις, συνειδητοποιούν τη διαδικασία παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας από τον ανθρώπινο οργανισμό, αλλά και παροχής ενέργειας από τα τρόφιμα.	α. Η τροφή πηγή ενέργειας, μονάδες μέτρησης ενέργειας. β. Ανάγκες σε ενέργεια (βασικός μεταβολισμός, φυσική δραστηριότητα, ανάπτυξη κ.ά.) γ. Τρόφιμα και απόδοσή τους σε ενέργεια. δ. Θερμιδογόνα υλικά. ε. Απαιτούμενες θερμίδες κατά ηλικία και κατάσταση. στ. Ισχνότητα - παχυσαρκία. Κατανάλωση τροφίμων σε θερμίδες.	Οι μαθητές ερευνούν, καταγράφουν, μελετούν και παρουσιάζουν στην τάξη την εργασία τους. Ενημερώνονται για τη θερμιδική αξία των τροφίμων και ασκούνται σε υπολογισμούς. Μαθαίνουν να χρησιμοποιούν πίνακες και λογισμικό υλικό. Συμμετέχουν σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.
3. Πρωτεΐνες.	Οι μαθητές αποκτούν ειδικές γνώσεις. Συνδέουν ανάγκες με κατανάλωση τροφίμων και ενημερώνονται για τις συνέπειες της υπερκατανάλωσης ή υποκατανάλωσης. Εντοπίζουν τρόφιμα πλούσια σε πρωτεΐνες φυτικής προέλευσης και τρόφιμα πλούσια σε πρωτεΐνες ζωικής προέλευσης.	α. Χρησιμότητα των πρωτεϊνών στον ανθρώπινο οργανισμό. β. Αμινοξέα (απαραίτητα). γ. Πρωτεΐνες ζωικής και φυτικής προέλευσης. δ. Απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία και κατάσταση, κατανάλωση - υπερκατανάλωση. ε. Περιεκτικότητα	Ερευνούν, αναγνωρίζουν, ομαδοποιούν, αναλύουν και ασκούνται σε υπολογισμούς. Συνεργάζονται σε ομαδική εργασία συλλογής στοιχείων και παρουσίασης στην τάξη. Εξασκούνται με ειδικό λογισμικό υλικό. Παρουσίαση στατιστικών πινάκων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
		τροφίμων σε πρωτεΐνες. στ. Επίδραση του τρόπου μαγειρέματος των πρωτεϊνούχων τροφίμων στην ποιότητα.	
4.Υδατάνθρακες.	Οι μαθητές παίρνουν νέες ειδικές γνώσεις σχετικά με υδατάνθρακες.	α. Χρησιμότητα των υδατανθράκων στον ανθρώπινο οργανισμό. β. Είδη υδατανθράκων και πηγές. γ. Απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία και κατάσταση. δ. Κατανάλωση υδατανθράκων και επίδραση στην υγεία (οδοντικές παθήσεις, διαβήτης, παχυσαρκία).	Εμπεδώνουν τις γνώσεις με εργασίες, τεστ και μικροέρευνες. Συλλέγουν στοιχεία, συνεργάζονται σε ομαδική εργασία. Παρουσίαση στατιστικών πινάκων και άλλων στοιχείων. Παρουσίαση στατιστικών πινάκων και άλλων στοιχείων. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.
5. Λιπίδια.	Οι μαθητές με τις ειδικές γνώσεις που αποκτούν μαθαίνουν να διακρίνουν τα λίπη και έλαια φυτικής προέλευσης από τα λιπίδια του οργανισμού. Κατανοούν τις διαφορές μεταξύ των διαφόρων λιπαρών οξέων και την επίδραση τους στο επίπεδο χοληστερόλης του οργανισμού.	α. Χρησιμότητα των λιπιδίων στον ανθρώπινο οργανισμό. β. Είδη λιπιδίων, Λιπαρά Οξέα - Χοληστερόλη και Υγεία. Περιεκτικότητα σε τρόφιμα. γ. Λιπαρά τρόφιμα, βάρος σώματος και υγεία. Απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία και κατάσταση. δ. Αποθήκευση λίπους στο σώμα, μέτρησή του.	Οι μαθητές ερευνούν και συνεργάζονται σε εργασία για την αποθήκευση και μέτρηση λίπους στο σώμα τους. Μαθαίνουν για τις συνέπειες της παχυσαρκίας στην υγεία με εικόνες και στατιστικά στοιχεία. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
6. Βιταμίνες.	Οι μαθητές αποκτούν ειδικές γνώσεις για τις βιταμίνες, συνδέουν βιταμίνες με τρόφιμα, κάνουν υπολογισμούς.	α. Ιστορικό και χρησιμότητα των βιταμινών στον ανθρώπινο οργανισμό. β. Διαχωρισμός βιταμινών (υδατοδιαλυτές, λιποδιαλυτές). γ. Πηγές και υποβιταμίνωση - υπερβιταμίνωση, απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία και κατάσταση για κάθε βιταμίνη χωριστά : Α, Δ, Ε, Κ, C, Β1, Β2, Νασίνη, Β6, Β12, Φυλλικό Οξύ, Παντοθενικό Οξύ, Βιοτίνη	Οι μαθητές ερευνούν την καθημερινή κατανάλωση τροφίμων πλούσιων σε βιταμίνες. Γίνεται παρουσίαση στην τάξη εικόνων, διαφανειών με τα εμφανή συμπτώματα υποβιταμινώσεων. Προσπαθούν να προτρέψουν σε αλλαγές συνηθειών με σκοπό την υγεία και την πρόληψη παθήσεων. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.
7. Αλατα.	Οι μαθητές αποκτούν νέες ειδικές γνώσεις, συνδέουν τα τρόφιμα με τα στοιχεία.	α. Χρησιμότητα στον ανθρώπινο οργανισμό. Ιδιαίτερη αναφορά στα ιχνοστοιχεία. β. Εξέταση, πηγές, συνέπειες της κατανάλωσης στην υγεία. Απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία και κατάσταση υγείας για κάθε μέταλλο χωριστά (σίδηρος, ασβέστιο, φώσφορος, μαγνήσιο, νάτριο, χλώριο, φθόριο, κάλιο, ιώδιο κ.ά.).	Τα παιδιά συνεργάζονται και παρουσιάζουν ομαδική εργασία. Ασκούνται στους υπολογισμούς και παρουσιάζουν στην τάξη με εικόνες και άλλα εποπτικά μέσα τα εμφανή συμπτώματα από την έλλειψη στοιχείων στον οργανισμό. Εικόνες, αφίσσες, πίνακες και λογισμικό υλικό χρησιμοποιούνται για εποπτικά μέσα διδασκαλίας. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8.Νερό και Ηλεκτρολύτες.	Οι μαθητές μαθαίνουν για τη χρησιμότητα του νερού και πώς παρακρατείται στο σώμα μας.	α.Η χρησιμότητα στον ανθρώπινο οργανισμό. β. Απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία και κατάσταση υγείας. γ. Κατακράτηση νερού στον οργανισμό και συνέπειες στην υγεία (εσωκυτταρικό - εξωκυτταρικό). δ. Κατάλληλο νερό. Πηγές νερού και επιβλαβείς ουσίες (οινόπνευμα, καφεΐνη, ζάχαρη κ.ά.)	Διεξάγουν έρευνα σχετικά με την κατανάλωση νερού, συνεργάζονται και παρουσιάζουν την εργασία στην τάξη. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.
9.Φυτικές Ινες .	Οι μαθητές ενημερώνονται σχετικά με τα είδη των φυτικών ινών και αποκτούν ειδικές γνώσεις για τη χρησιμότητά τους και την πρόληψη παθήσεων.	α. Η χρησιμότητα στον ανθρώπινο οργανισμό. β. Απαιτούμενες ποσότητες κατά ηλικία και κατάσταση υγείας. γ. Πηγές. Περιεκτικότητα φυτικών ινών στα τρόφιμα. δ. Προτεινόμενοι τρόποι διατροφής για αύξηση της κατανάλωσης φυτικών ινών. ε. Φυτικές ίνες και πρόληψη παθήσεων (καρκίνος, δυσκοιλιότητα κ.ά.).	Διεξάγουν έρευνα σχετικά με την κατανάλωση τροφίμων πλούσιων σε φυτικές ίνες, συνεργάζονται, εντοπίζουν ομάδες ανθρώπων με δίαιτα φτωχή σε φυτικές ίνες και επινοούν τρόπους για την αλλαγή της διατροφής τους. Συνδέουν παθήσεις με δίαιτα χαμηλή σε φυτικές ίνες. Διαφάνειες, αφίσσες, πίνακες και τρόφιμα χρησιμοποιούνται για εποπτικά μέσα διδασκαλίας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
10. Διατροφή στον κύκλο ζωής.	Οι μαθητές συνειδητοποιούν ότι οι ποσότητες θρεπτικών συστατικών διαφέρουν ανάλογα με την ηλικία, την κατάσταση, την εργασία και το περιβάλλον ζωής.	α. Διατροφή κατά την εγκυμοσύνη, γαλουχία. β. Διατροφή βρεφών και παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Διατροφή εφήβων. γ. Διατροφή υπερηλίκων (παθήσεις και διατροφική αντιμετώπιση, διατροφή για υγεία και μακροζωία.)	Παρουσιάζουν ομαδική εργασία, ευαισθητοποιούνται για τα ανήμπορα άτομα και μαθαίνουν να προσφέρουν όχι μόνο γνώσεις, αλλά και υπηρεσίες. Πίνακες και διαφάνειες χρησιμοποιούνται για εποπτικά μέσα διδασκαλίας.
11. Σύνταξη Διαιτολογίου.	Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές να φτιάξουν το δικό τους διαιτολόγιο. Να χρησιμοποιήσουν διάφορους οδηγούς διατροφής, πίνακες και ομάδες τροφίμων, για να φτιάξουν το προσωπικό και οικογενειακό τους διαιτολόγιο εφαρμόζοντας τις θεωρητικές τους γνώσεις. Να κάνουν σωστές επιλογές τροφίμων και καταμερισμό των τροφίμων σε γεύματα. Να αποκτήσουν σωστές διατροφικές συνήθειες, αλλά και να τις μεταφέρουν στις οικογένειές τους.	α. Είδη διαιτολογίου. β. Απαραίτητα στοιχεία για τη σύνταξη διαιτολογίου. γ. Οδηγός σύνταξης διαιτολογίου. δ. Τεχνικές σύνταξης διαιτολογίου. ε. Γεύματα. στ. Μεσογειακή δίαιτα.	Οι μαθητές συνεργάζονται σε ομάδες για τη συλλογή πληροφοριών και καταγραφή του ιστορικού για τη σύνταξη του διαιτολογίου. Συντάσσουν το διαιτολόγιό τους.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
		Να κατατοπιστούν σχετικά με τα επαγγέλματα των διαιτολόγων, διατροφολόγων - τραπεζοκόμων. Να είναι σε θέση να παίρνουν υπ΄ όψη τους τον οικονομικό παράγοντα και ανάλογα να φτιάχνουν τα διαιτολόγια.	
12.Διαιτολόγιο ασκούμενων νέων και αθλητών.	Οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η άσκηση είναι πολύ ωφέλιμη, αλλά θα πρέπει να τρέφονται ανάλογα. Να αποκτήσουν τη συνήθεια να διαθέτουν τον ελεύθερο χρόνο τους για άσκηση και σπορ. Να μάθουν να ελέγχουν το φαγητό τους για καλύτερη σωματική επίδοση. Να ενημερωθούν για τις βλάβες στην υγεία που ίσως δημιουργήσουν μονόπλευρες δίαιτες και χάπια για επιδόσεις στα σπορ.	α. Διατροφικές ανάγκες εφήβων. β. Ενέργεια και άσκηση. Πηγές ενέργειας για τον ασκούμενο και ποσοτικές ανάγκες στα διάφορα θρεπτικά συστατικά που είναι : μέταλλα, νερό, πρωτεΐνες - βιταμίνες. γ. Γεύματα και άσκηση. δ. Διατροφή και πρωταθλητισμός. "Ειδικά τρόφιμα Πρωταθλητών" συνέπειες.	Παρουσίαση στατιστικών στοιχείων. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
13. Σύγχρονη Τεχνολογία και Τρόφιμα.	Οι μαθητές συνειδητοποιούν ότι τα τρόφιμα είναι τομέας όπου εφαρμόζεται εκτεταμένα η σύγχρονη τεχνολογία και βιοτεχνολογία τόσο στην παραγωγή όσο και στη συντήρηση, διατήρηση, προετοιμασία, παρασκευή και διάθεσή τους. Οι μαθητές ενημερώνονται επίσης για τις σύγχρονες τεχνολογίες και βιοτεχνολογίες των τροφίμων.	α. Συντήρηση και διατήρηση τροφίμων (κονσερβοποίηση, κατάψυξη κ.ά.). β. Αλλοιώσεις τροφίμων και συνέπειες. γ. Τεχνολογία και υγιεινή διατροφή : - Γάλα και τεχνολογία. - Ψάρια και Τεχνολογία. - Αυγά και τεχνολογία. - Φρούτα - χορταρικά και τεχνολογία. - Δημητριακά, άλευρα, όσπρια και τεχνολογία. - Λίπη - λάδια και Τεχνολογία. δ. Πρόσθετα τροφίμων, έτοιμα φαγητά, ροφήματα, αναψυκτικά και τεχνολογία.	Επισκέπτονται χώρους παραγωγής, επεξεργασίας, διατήρησης, συντήρησης και παρασκευής τροφίμων. Ετσι θα αποκτήσουν εμπειρίες, θα εκφραστούν με παρουσιάσεις των εμπειριών τους στην τάξη και θα προσπαθήσουν να σχεδιάσουν ένα δείγμα τροφίμου που θα μπορούσε να μπει στην παραγωγή. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.

6η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Οι μαθητές να αποκτήσουν γενικές γνώσεις σχετικά με τους κύριους τύπους και μορφές της σύγχρονης κατοικίας, τη λειτουργικότητα και την αισθητική του χώρου, καθώς και τον εξοπλισμό και την υγιεινή της κατοικίας.
Οι γνώσεις αυτές θα τους χρησιμεύσουν για τη σωστή οργάνωση, διακόσμηση και φροντίδα της κατοικίας τους. Θα συντελέσουν στη διαμόρφωση αισθητικής κριτηρίων και θα τους εξοικειώσουν με τη σχετική με την κατοικία ορολογία.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Τύποι και μορφές κατοικίας.	Οι μαθητές θα γνωρίσουν ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε τύπου και μορφής κατοικίας και τους λόγους που οι άνθρωποι διαλέγουν έναν από αυτούς. Ετσι θα μπορέσουν στο μέλλον να διαλέξουν συνειδητά τον τύπο και τη μορφή της κατοικίας τους, ανάλογα με την οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση, τον τόπο διαμονής, καθώς και τον τρόπο ζωής τους.	α.Τύποι κατοικίας ανάλογα με τον τρόπο ζωής (αστική - αγροτική - συγκροτήματα). β.Μορφές κατοικίας ανάλογα με το χώρο (μονοκατοικία - πολυκατοικία).	Το κεφάλαιο να συνοδεύεται από κατάλληλη εικονογράφηση. Συνιστάται οι μαθητές να φέρουν παραδείγματα από την προσωπική τους ζωή. Σχεδιασμός κατοικίας μπορεί να γίνει και με ειδικό λογισμικό υλικό. Συνιστάται επίσης η χρήση φωτεινών διαφανειών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. Λειτουργικό-τητα και αισθητική των χώρων της κατοικίας.	Οι μαθητές μαθαίνουν να αναγνωρίζουν ποιοι είναι οι χώροι της κατοικίας, πώς να τους εντοπίζουν στα αρχιτεκτονικά σχέδια, πληροφορούνται σχετικά με τη χρήση τους, αποκτούν βασικές γνώσεις σχετικά με τη διαρρύθμιση, τη λειτουργικότητά τους και την ψυχο-κοινωνική επίδραση της κατοικίας. Επίσης μαθαίνουν σχετικά με την αισθητική των χώρων της κατοικίας, αναγνωρίζουν τους διάφορους ρυθ-μούς διακόσμησης και να εξοικειώνονται με τη σχετική ορολογία. Μ' αυτόν τον τρόπο θα διαμορφώσουν κριτήρια αισθητικής σχετικά με την κατοικία και θα αποκτήσουν χρήσιμες γνώσεις.	α. Διαρρύθμιση των χώρων (εξωτερικών και εσωτερικών). β. Διακόσμηση των χώρων (εξωτερικών και εσωτερικών). γ. Αρχές διακοσμητικής και ρυθμολογίας.	Το κεφάλαιο να συνοδεύεται από κατάλληλη εικονογράφηση. Συνιστάται οι μαθητές να φέρουν παραδείγματα από την προσωπική τους ζωή. Συνιστάται επίσης η χρήση φωτεινών διαφανειών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Βασικές έννοιες.	Οι μαθητές πρέπει να γνωρίσουν την έννοια του "περιβάλλοντος" (ανθρώπινου και φυσικού). Επίσης, να γνωρίσουν την αναγκαιότητα ανάπτυξης "οικολογικής συνείδησης" προς όφελος του ατόμου, της οικογένειας και της κοινωνίας μας. Τέλος, να γνωρίσουν τη συντελούμενη αλλοίωση του ανθρώπινου και φυσικού περιβάλλοντος και τις επιπτώσεις της αλλοίωσης αυτής στο άτομο και στην οικογένεια.	α. Περιβάλλον. β. Οικολογία γ. Οικολογική συνείδηση. δ. Αλλοίωση του περιβάλλοντος: Παραδείγματα.	Τα παραδείγματα αλλοίωσης του περιβάλλοντος να συνδέονται με την αλλαγή του τρόπου της οικογενειακής ζωής και να έχουν "ανθρωποκεντρικό" και "οικογενειοκεντρικό" χαρακτήρα (ιστορικά παραδείγματα). Συμμετοχή των μαθητών σε προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος, χρήση φιλμς, διαφανειών κ.ά.
2. Φυσικοί πόροι και ενεργειακή κατάσταση.	Να γνωρίσουν οι μαθητές τους βασικούς φυσικούς πόρους και τις πηγές ενέργειας, οι οποίες διαμορφώνουν την ενεργειακή κατάσταση της χώρας. Επίσης, να κατανοήσουν τι είναι ήπιες και ανανεώσιμες μορφές ενέργειας και ποια η σημασία τους για την εξοικονόμηση φυσικών πόρων, αλλά και για την προστασία του περιβάλλοντος.	α. Φυσικοί πόροι. β. Ενέργεια και Ενεργειακή κατάσταση γ. Ήπιες μορφές ενέργειας και προστασία του περιβάλλοντος.	Να δοθούν αρκετές περιπτώσεις εφαρμογών ήπιων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας στη χώρα μας. Οι μαθητές μέσα από τις περιπτώσεις οικιακών εφαρμογών, ευαισθητοποιούνται στην αναγκαιότητα ευρύτερης εφαρμογής τέτοιων μορφών, ιδιαίτερα σε οικογενειακό επίπεδο, τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές. Εποπτικά μέσα, εικόνες, φωτογραφίες, φιλμς, διαφάνειες κ.ά.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Εξοπλισμός και υγιεινή της κατοικίας.	Οι μαθητές θα γνωρί-σουν τι αποτελεί τον εξοπλισμό της κατοικίας και σύμφωνα με ποιες αρχές επιλέγεται. Θα μάθουν τους κύριους ρυθμούς της επίπλωσης, θα γνωρίσουν τους διάφορους τύπους κουζίνας και τη λειτουργικότητά τους και τη σημασία της υγιεινής της κατοικίας. Μ' αυτό τον τρόπο θα αποκτήσουν χρήσιμες γνώσεις για τη σημερινή και τη μελλοντική τους κατοικία και θα διαμορφώσουν κριτήρια αισθητικής.	α. Ο εξοπλισμός της κατοικίας : - Ρυθμολογία του επίπλου. - Σχεδιασμός και λειτουργικότητα της κουζίνας. γ. Κανόνες υγιεινής των χώρων της κατοικίας.	Το κεφάλαιο να συνοδεύεται από ανάλογη εικονογράφηση. Ενδείκνυται η χρήση διαφανειών και φιλμ.

7η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:
Να δώσει στους μαθητές την ευκαιρία να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες του ανθρώπινου και του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης, να γνωρίσουν την αλλοίωση που υφίσταται το περιβάλλον από τον άνθρωπο, καθώς και την οικολογική κρίση. Τέλος, να γνωρίσουν τους φυσικούς πόρους, το πρόβλημα της υπερεκμετάλλευσής τους και της εμφανιζόμενης, σε πολλές περιπτώσεις, εξάντλησής τους, καθώς και τις δυνατότητες χρησιμοποίησης ήπιων μορφών ενέργειας για την προστασία του περιβάλλοντος.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Οικολογική κρίση.	Οι μαθητές θα πρέπει να κατανοήσουν την έννοια της οικολογικής κρίσης της εποχής μας, καθώς επίσης τι είναι ρύπανση του νερού και της ατμόσφαιρας και πώς πρέπει να αντιμετωπίζονται τα πάσης φύσεως απορρίμματα. Επίσης θα πρέπει να κατανοήσουν τις δυσμενείς επιπτώσεις της ηχορρύπανσης. Ιδιαίτερα για τη ρύπανση του νερού και της ατμόσφαιρας, θα πρέπει να κατανοήσουν την αιτιογένεια του πολύπλοκου αυτού προβλήματος και ποια θα πρέπει να είναι η συμβολή του ατόμου, της οικογένειας και της κοινότητας για την άμβλυνσή του και την αποφυγή, κατά το δυνατόν, των δυσμενών επιπτώσεων.	α. Έννοια της οικολογικής κρίσης. β. Ρύπανση της ατμόσφαιρας και του νερού. γ. Απορρίμματα. δ. Ηχορρύπανση. ε. Η επιβάρυνση του περιβάλλοντος.	Ενεργός συμμετοχή μαθητών σε δραστηριότητες όπως ανακύκλωση, καθαρισμός παραλίας, πάρκου, πλατείας, προαυλίου σχολείου κ.ά. Έτσι, οι μαθητές θα κατανοήσουν την ιδιαίτερη επιβάρυνση, την οποία δέχεται σήμερα το περιβάλλον, αλλά και τη συμβολή του ανθρώπου και της οικογένειας στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αντιμετώπιση της οικολογικής κρίσης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Η κατοικία στο αγροτικό και αστικό περιβάλλον.	Να γνωρίσουν οι μαθητές την εξέλιξη της κατοικίας και του ανθρώπινου και φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και τις ομοιότητες και διαφορές που υφίστανται σήμερα μεταξύ του περιβάλλοντος της υπαίθρου (αγροτικού) και του περιβάλλοντος της πόλης και μεγαλούπολης (αστικού). Η εξελικτική πορεία της κατοικίας και του περιβάλλοντος να συνδυαστεί με τις δραστηριότητες της αγροτικής και της αστικής οικογένειας (καθώς και του τρόπου ζωής).	α. Αγροτικό περιβάλλον και κατοικία. β. Αστικό περιβάλλον και κατοικία. γ. Εξέλιξη, ομοιότητες και διαφορές.	Εργασίες μαθητών. Παρουσίαση διαφανειών και φιλμς.
5. Κατοικία - Ρύπανση - Αντιρρύπανση.	Να γνωρίσουν οι μαθητές τη σημερινή κατοικία (αγροτική και αστική) ως συντελεστή ρύπανσης, τους ρυπαντές της και τους ρύπους που προκύπτουν, καθώς και όλη την αναγκαία αντιρρυπαντική δραστηριότητα που πρέπει να αναπτύσσεται εκ μέρους της οικογένειας (αγροτικής και αστικής, κατά περίπτωση).	Κατοικία - Οικογένεια: ρύπανση και αντιρρύπανση.	Να δοθούν ποικίλα προβλήματα ρύπανσης που προκύπτουν από την οίκηση. Επίσης, να δοθούν σαφή παραδείγματα οικογενειακής αντιρρύπανσης (π.χ. φίλτρα για τον καθαρισμό αερίων ρύπων).

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
6. Οικολογικός σχεδιασμός.	Να κατανοήσουν οι μαθητές το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό (έννοια, αναγκαιότητα και σημασία). Επίσης να κατανοήσουν τη σημασία του ορθού σχεδιασμού των μεταφορών, των βιοτεχνιών και βιομηχανιών για την αποφυγή οικολογικής επιβάρυνσης και για την προστασία του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος μέσα από το σχεδιασμό αυτού (π.χ. βιομηχανικά πάρκα, βιομηχανικές και βιοτεχνικές ζώνες κ.ά.).	α. Χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός. β. Μεταφορές. γ. Βιοτεχνίες. Βιομηχανίες δ. Το αστικό και φυσικό περιβάλλον.	Χρησιμοποιούνται εποπτικά μέσα, διαφάνειες, φιλμς. Οι μαθητές συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες.

8η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΟΙΚΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Να δώσει στους μαθητές τη δυνατότητα να κατανοήσουν τη σημασία της σύγχρονης οικοτεχνολογίας για την ελληνική οικογένεια και να διακρίνουν τις θετικές και αρνητικές της επιπτώσεις. Επίσης να δώσει στους μαθητές την ευκαιρία να συνδέσουν τη σύγχρονη οικοτεχνολογία με τη χρήση οικολογικών υλικών, καθώς και με τις διάφορες τεχνικές ανακύκλωσης, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και το κοινωνικό-οικονομικό όφελος, γενικότερα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Οικοτεχνολογία και εξέλιξη.	Να κατανοήσουν οι μαθητές την ευρύτερη έννοια της οικοτεχνολογίας, αλλά κυρίως, μέσα από την ιστορική αναδρομή και εξέλιξη, να αξιολογήσουν τη σημερινή σύγχρονη οικοτεχνολογία με τη χρήση οικολογικών υλικών. Η κατανόηση της έννοιας του οικολογικού υλικού.	α. Έννοια της οικοτεχνολογίας. β. Σύντομη ιστορική αναδρομή και εξέλιξη της οικοτεχνολογίας. γ. Οικολογικά υλικά.	Οι μαθητές συμμετέχουν. Χρησιμοποιούνται διαφάνειες και φιλμς.
2. Οικογένεια και σύγχρονη οικοτεχνολογία.	Οι μαθητές θα ενημερωθούν για τη σύγχρονη οικοτεχνολογία και τη σωστή χρήση της.	Εφαρμογές της σύγχρονης οικοτεχνολογίας στην καθημερινότητα της ελληνικής οικογένειας.	Μέσα από ποικίλες περιπτώσεις εφαρμογών της σύγχρονης οικοτεχνολογίας να δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές να κατανοήσουν : τη διάδοση των σύγχρονων οικοτεχνολογικών εφαρμογών στα ελληνικά νοικοκυριά (κυρίως στα αστικά, αλλά σε μεγάλο βαθμό και στα αγροτικά), τη σωστή ή μη χρήση των τεχνολογικών μέσων, καθώς και την αλλαγή του τρόπου της οικογενειακής ζωής, μέσα από τη χρήση αυτής. Παραδείγματα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Επιπτώσεις της σύγχρονης οικοτεχνολογίας.	Να δώσει την ευκαιρία στους μαθητές να κατανοήσουν ότι οι εφαρμογές της σύγχρονης οικοτεχνολογίας μέσα στο ελληνικό σπίτι, έχουν τόσο θετικές όσο και αρνητικές επιπτώσεις Ιδιαίτερα, να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα των θετικών επιπτώσεων, τόσο κατά το χρόνο απασχόλησης μέσα στο σπίτι όσο και κατά την ώρα της ψυχαγωγίας. Τέλος, θα πρέπει οι μαθητές να γνωρίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις, αλλά και, προπάντων, τις μεθόδους και τους τρόπους αποφυγής των επιπτώσεων αυτών.	Θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στην ελληνική οικογένεια.	Να τονιστούν στους μαθητές ιδιαίτερα τα μέσα της σύγχρονης οικοτεχνολογίας που αποφέρουν: εξοικονόμηση χρόνου, ανέσεις, ψυχαγωγία, ενημέρωση, μόρφωση (π.χ. φούρνος μικροκυμάτων, καταψύκτης, ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης - μόρφωσης, όπως video κ.ά.).

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Ανακύκληση.	Επειδή σύγχρονη οικοτεχνολογία δε νοείται χωρίς ανακύκληση, πρέπει οι μαθητές να κατανοήσουν την έννοια και σημασία της ανακύκλησης και να την διακρίνουν σε ανακύκληση στερεών ρύπων (π.χ. χαρτιού, μπαταριών κ.ά.) και ανακύκληση πολύτιμων μετάλλων (με την επαναφορά τους στην παραγωγική διαδικασία). Να γνωρίσουν, επίσης, οι μαθητές τις διάφορες τεχνικές ανακυκλήσεων. Ακόμα να κατανοήσουν την αναγκαιότητα για ευαισθητοποίηση ατόμων και φορέων για ανακύκληση (και ιδιαίτερα για ευαισθητοποίηση της ελληνικής οικογένειας).	α. Τεχνικές ανακυκλήσεων στερεών ρύπων. β. Ανακύκληση πολύτιμων μετάλλων γ. Ευαισθητοποίηση ατόμων και φορέων για ανακύκληση. δ. Ωφελιμότητα της ανακύκλησης.	Να επισημανθεί η ωφελιμότητα της ανακύκλησης από οικολογικής, κοινωνικής και οικονομικής πλευράς για το άτομο, την οικογένεια, την χώρα. Διαφάνειες, φιλμς, εργασίες παιδιών θα βοηθήσουν στην κατανόηση του θέματος.

9η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Να ενημερωθούν οι μαθητές σχετικά με τα αίτια και τους τρόπους μετάδοσης και πρόληψης των συνηθέστερων νοσημάτων και ασθενειών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα και στις μεθόδους προφύλαξης από αυτά. Στην ενότητα αυτή οι μαθητές μπορούν, ακόμη, να διαμορφώσουν τάσεις και συμπεριφορές προς τους πάσχοντες και τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Νοσήματα - Ασθένειες	Οι μαθητές ενημερώνονται και αποκτούν εμπειρίες αντιμετώπισης κινδύνων, μαθαίνουν να εντοπίζουν και να αναγνωρίζουν επικίνδυνα μέρη, πράγματα και αιτίες και πώς να τα αποφεύγουν. Αποκτούν ειδικές γνώσεις για τις παθήσεις της σύγχρονης εποχής.	α. Περιβάλλον και Υγεία. Μόλυβδος, υδράργυρος, αμίαντος κ.ά. β. Μεταδιδόμενα νοσήματα. γ. Συχνοτητα παθήσεων και αίτια.	Συλλέγουν υλικό. Το παρουσιάζουν στην τάξη χρησιμοποιώντας διαφάνειες, φιλμς. Η προσωπική συμμετοχή των παιδιών θεωρείται απαραίτητη, γιατί έτσι μαθαίνουν να συνεργάζονται και αποκτούν την ικανότητα να παίρνουν πρωτοβουλίες και να συμβουλεύουν άλλους.
2. Πρόληψη.	Οι μαθητές μαθαίνουν τη σημασία της πρόληψης και της προφύλαξης. Αποκτούν τη συνήθεια των περιοδικών εξετάσεων, ευαισθητοποιούνται ως προς τις ανάγκες του περιβάλλοντος και ενημερώνονται σχετικά με τις απολυμάνσεις και τους εμβολιασμούς.	α. Συνθήκες διαβίωσης. β. Περιοδικές εξετάσεις υγείας. γ. Εμβολιασμοί.	Οι μαθητές ανταλλάσσουν απόψεις και ρόλους, κάνουν μικροέρευνες.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Σεξουαλική συμπεριφορά και υγεία.	Ενημερώνονται για τα σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα και τους τρόπους προφύλαξης από αυτά. Αποκτούν γνώσεις για τη σύσταση του ελληνικού πληθυσμού και την υπογεννητικότητα. Μαθαίνουν τρόπους αντιμετώπισής της.	α. Διαπροσωπικές σχέσεις. β. Σεξουαλική αγωγή. γ. Σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα. δ. Προφύλαξη και πρόληψη. ε. Έλεγχος γεννήσεων. Πληθυσμιακή αύξηση. Υπογεννητικότητα. Σύσταση πληθυσμών	Οι μαθητές εντοπίζουν και αναλύουν τα είδη διαπροσωπικών σχέσεων και συμπεραίνουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους. Παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία, διαφάνειες, φιλμς. Συνεργάζονται και επινοούν τρόπους αντίστασης στις διάφορες κοινωνικές επιρροές και επιδράσεις

10η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Πρωταρχικά να αποκτήσουν οι μαθητές γνώσεις απαραίτητες σχετικά με τα φάρμακα, τη σπουδαιότητά τους, αλλά και τις επιβλαβείς συνέπειές τους. Δευτερευόντως, να αποκτήσουν γνώσεις και επιδεξιότητα για την άμεση αντιμετώπιση μερικών ατυχημάτων και την παροχή πρώτων βοηθειών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Φαρμακείο - Φάρμακα.	Στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να αποκτήσουν οι μαθητές ειδικές γνώσεις, να συνηθίσουν να προσέχουν τι φάρμακα παίρνουν, γιατί, από ποιον, τι παρενέργειες μπορεί να έχουν και τι είναι ο εθισμός στα φάρμακα. Μαθαίνουν να ακολουθούν οδηγίες και να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες για τη σωστή διατήρηση των φαρμάκων.	α. Γενικές γνώσεις για τα φάρμακα. β. Αίτια και τρόποι προμήθειας φαρμάκων. γ. Τόπος και συνθήκες φύλαξης φαρμάκων. δ. Φαρμακείο στο σπίτι, στο αυτοκίνητο, στο σχολείο, στον τόπο παιχνιδιού και εργασίας. ε. Φάρμακα και εθισμός.	Συμβάλλουν ενεργά στη συμπλήρωση του φαρμακείου του σχολείου. Συνιστάται η χρήση εποπτικού υλικού.
2. Πρώτες βοήθειες.	Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να δώσει σχετικές οδηγίες και γνώσεις στους μαθητές με ειδικές πρακτικές ασκήσεις. Μ' αυτόν τον τρόπο θα αποκτήσουν την ικανότητα και την ευαισθησία για την παροχή πρώτων βοηθειών σε ατυχήματα που τυχόν θα συμβούν.	α. Πρώτες βοήθειες για ατυχήματα στο σπίτι, στην εργασία, στις διακοπές. β. Ενέργειες σε επείγουσες καταστάσεις (αιμορραγίες, απώλεια συνείδησης, κατάγματα, κακώσεις μυών και αρθρώσεων, εγκαύματα, θερμοπληξία, τροφικές δηλητηριάσεις πονοκέφαλοι κ.ά.) γ. Γενικές οδηγίες για σεισμό, πυρκαγιά και πλημμύρες.	Συνιστάται η χρήση εποπτικού υλικού. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.

11η ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Ο σκοπός της ενότητας αυτής είναι:

Οι μαθητές να κατανοήσουν τη σημασία του θεσμού της οικογένειας, την υπευθυνότητα και το ρόλο του κάθε ατόμου σ' αυτήν.

Θα αναγνωρίσουν ότι η οικογένεια είναι το κύτταρο της κοινωνίας, όπου επιτελείται τεράστιο έργο. Μέσα από την ενότητα αυτή επιδιώκεται η αγωγή του αυριανού πολίτη.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Ο ρόλος της οικογένειας.	Να αντιληφθούν και να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη συμβολή του θεσμού της οικογένειας στο κοινωνικό σύνολο. Να ενημερωθούν για το ρόλο τους σήμερα στην οικογένεια και αύριο στην ευρύτερη κοινωνία.	α. Ο ρόλος της οικογένειας στη σύγχρονη κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη. β. Στόχοι της οικογένειας γ. Οικογένεια και ισότητα. δ. Νέοι και οικογένεια.	Παρουσίαση στατιστικών στοιχείων.
2. Προϋποθέσεις για τη δημιουργία οικογένειας.	Να γίνει κατανοητή από τους μαθητές η αναγκαιότητα του γάμου ως θεσμού για την προστασία της οικογένειας από την πολιτεία και από τους ίδιους.	α. Ο θεσμός του γάμου. β. Νομικές και πολιτικές προϋποθέσεις του γάμου. γ. Θεσμικές αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο. δ. Νέοι και γάμος	Παρουσίαση στοιχείων οικογενειακού δικαίου.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3. Σχέσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας.	Οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η οικογένεια ως ζωντανός οργανισμός είναι και χώρος, όπου οι ανθρώπινες σχέσεις είναι πλούσιες και έντονες και ότι κάθε μέλος της πρέπει να συνειδητοποιήσει το ρόλο, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά του, καθώς και ότι οφείλει να διαπνέεται από πνεύμα συνεργασίας για τη δημιουργία μιας οικογενειακής ατμόσφαιρας στα πλαίσια της ισότητας και της ισονομίας.	α. Οικογενειακό περιβάλλον. β. Οικογενειακές καταστάσεις. γ. Ισότητα των δύο φύλων. δ. Η οικογένεια απέναντι στην εργασία.	Αναφέρονται παράγοντες που επηρεάζουν, όπως και οι τρόποι που μπορούν να διασφαλίσουν τη σωματική και πνευματική υγεία των νέων.
4. Στοιχεία οικογενειακού δικαίου.	Εισάγει τους μαθητές στις σύγχρονες αρχές του οικογενειακού δικαίου της Ε.Ε. Τους καλλιεργεί συνείδηση ευθύνης, ώστε να διαμορφώσουν νέες αξίες και κώδικες συμπεριφοράς στην οικογένεια και στην κοινωνία.	α. Το οικογενειακό δίκαιο στις χώρες της Ε.Ε. β. Δικαιώματα του παιδιού σύμφωνα με τη διακήρυξη του Ο.Η.Ε.	Να δοθούν αυτούσια χωρία της σχετικής νομοθεσίας (οικογενειακού δικαίου, ελληνικού και Ε.Ε.), καθώς και της Διακήρυξης του Ο.Η.Ε.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5. Οικογενειακός προγραμματισμός.	Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σημασία που έχει η υγεία των γονέων για τη γέννηση ενός υγιούς παιδιού. Να ενημερωθούν σχετικά με το τι πρέπει να γνωρίζουν οι νέοι γονείς πριν τη σύλληψη. Να γνωρίσουν οι μαθητές τους παράγοντες (βιολογικούς, κοινωνικούς κ.ά.) που επιδρούν στη σωματική και ψυχική υγεία και διαμορφώνουν τη συμπεριφορά τους.	α. Κληρονομικότητα και υγεία. β. Σωματική και ψυχική ανάπτυξη των νέων. γ. Παράγοντες που επιδρούν στη σωματική και ψυχική υγεία των νέων.	Οι μαθητές πληροφορούνται ότι οι νέοι γονείς μπορούν να αποφασίζουν ελεύθερα και υπεύθυνα για όλα τα σχετικά θέματα. Συζήτηση. Χρήση εποπτικών μέσων. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας. Συνιστάται τα θέματα αυτά να δοθούν με απλά ευκολονόητα στοιχεία, προσαρμοσμένα στα ενδιαφέροντα και την ηλικία των μαθητών της τάξης αυτής. Τονίζεται η εξάρτηση του παιδιού από τους γονείς του και το άμεσο οικογενειακό του περιβάλλον. Συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.

Η παρούσα Υπουργική Απόφαση ισχύει από το σχολικό έτος 1998 - 1999.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Ιανουαρίου 1998

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Δ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ